

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření příspěvkové organizace vykonávající současně činnost základní školy a dětského
domova

Financial Management of Allowance Organization Practising Activities of Basic School along
with Children's Home

Student: Lenka Veiserová

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Veiserová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 01 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Hospodaření příspěvkové organizace vykonávající současně činnost
základní školy a dětského domova**
**Financial Management of Allowance Organization Practising Activities
of Basic School along with Children's Home**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Správa a zásady hospodaření příspěvkových organizací
 3. Analýza hospodaření Základní školy a Dětského domova Zábřeh
 4. Zhodnocení výsledků hospodaření
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

MOCKOVČIAKOVÁ, A.; PROKŮPKOVÁ, D.; MORÁVEK, Z. *Příspěvkové organizace 2010*. 4. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5.

OCHRANA, F.; PAVEL, J.; VÍTEK, L. a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

REKTORÍK, J. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: Ekopress, s. r. o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr.Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 11. 5. 2011

.....

Lenka Veiserová

Poděkování

Děkuji vedoucí práce PhDr. Mgr. Haně Fachinelli, Ph.D., za odborné vedení a metodickou pomoc při zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. SPRÁVA A ZÁSADY HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ	3
2.1 Státní příspěvkové organizace	4
2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků	5
2.3 Příspěvkové organizace vykonávající činnost školy a školských zařízení	9
2.4 Organizace poskytující ústavní a ochrannou výchovu	18
3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY A DĚTSKÉHO DOMOVA ZÁBŘEH	21
3.1 Základní informace o vybrané příspěvkové organizaci	21
3.2 Analýza hospodaření hlavní činnosti organizace	26
3.2.1 Celkové náklady hlavní činnosti	26
3.2.2 Výnosy hlavní činnosti	31
3.2.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti	33
3.3 Analýza hospodaření doplňkové činnosti ZŠ a DD	33
3.4 Celkový výsledek hospodaření příspěvkové organizace	35
4. ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ	38
4.1 Ukazatel nákladové efektivnosti	39
4.2 Míra celkové zadluženosti	40
4.3 Celkové zhodnocení hospodaření a návrhy na jeho zlepšení	41
5. ZÁVĚR	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	46
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM GRAFŮ	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

1. ÚVOD

Vzdělání je základním stavebním kamenem dobře fungující a prosperující společnosti. Vzdelání tvoří významnou složku kvalifikace lidského kapitálu, která je považována za jeden z nejvýznamnějších předpokladů zabezpečování stálého ekonomického růstu, který má za svůj hlavní cíl každá vyspělá země. Vzdelání je z hlediska ekonomické charakteristiky nejčastěji považováno za smíšený veřejný statek, proto se na jeho financování podílí především daná společnost. Tam, kde si důležitost vzdělání obyvatelstva uvědomují, tam je do vzdělání investováno nemálo finančních prostředků a to s vidinou návratnosti této investice ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva, v jeho následné schopnosti lépe se zařadit do společnosti a činit se ve prospěch jejího a potažmo i svého blahobytu. Na financování vzdělávání se také spolupodílejí jiné subjekty i zájemci o vzdělání sami a to dle právní úpravy konkrétní země. Pro udržení kvality a rozsahu dosaženého vzdělání je potřeba, aby si jeho držitel uvědomil skutečnost, že vzdělání a dovednosti je potřeba neustále doplňovat, navyšovat o nové informace a poznatky, jinak dochází v čase k jeho znehodnocení.

Tato bakalářská práce se zaměří na hospodaření příspěvkové organizace, která současně vykonává činnost základní školy a dětského domova. Cílem práce bude prostřednictvím základních metod finanční analýzy zjistit, zda na základě platných právních pravidel a s ohledem na stanovené cíle a na kvalitu jejich plnění, nakládá organizace hospodárně se svěřenými prostředky a zda věnuje dostatečnou pozornost a snahu pro další možnosti získávání prostředků na svou činnost.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol a to včetně úvodu a závěru. Teoretická část práce byla zpracována na základě studia odborné literatury a platného právního rámce pro příspěvkové organizace. Praktická část provádí komparaci hospodaření Základní školy a Dětského domova Zábřeh v letech 2005 až 2010 na základě dokumentace, kterou poskytl management analyzované organizace.

Teoretické části práce je vyhrazena druhá kapitola. Zde bude podrobněji objasněn vznik a zásady hospodaření příspěvkových organizací, způsoby jejich financování a také postavení zřizovatele organizace. Důležitým diferenciačním znakem organizací je jejich poslání. Na základě tohoto poslání si stanovují organizace své další cíle a prostředky, jak těchto cílů chtějí dosáhnout. Svých cílů dosahují organizace prostřednictvím svých zaměstnanců, dobrovolníků a pomocí marketingu, vnějších vztahů s veřejností a fundraisingu.

Druhá kapitola bude v krátkosti objasňovat základní znaky příspěvkové organizace zakládané státem a s ohledem na skutečnost, že pro další rozbor byla zvolena příspěvková organizace vykonávající činnost školy a současně dětského domova, jejímž zřizovatelem je územní samosprávný celek, konkrétně kraj, bude zde podrobněji charakterizována právě příspěvková organizace zřízená územním samosprávným celkem. Větší pozornost bude v této kapitole věnována i organizacím poskytujícím ústavní a ochrannou výchovu. Tyto organizace jsou často na okraji zájmu veřejnosti, protože poukazují na selhání rodiny, společnosti. Bude objasněno, která zařízení mohou poskytovat ústavní a výchovnou péči a v jaké míře, respektive pro které děti.

Třetí kapitola se bude zabývat analýzou hospodaření Základní školy a Dětského domova Zábřeh. Počátek kapitoly bude věnován základním informacím o vybrané příspěvkové organizaci – zřizovateli, organizaci činností, spolupracujícím orgánům státní správy a zařízení samotnému. V následující části kapitoly budou pomocí elementárních metod posuzovány příjmy a výdaje, které tato organizace má v souvislosti s provozováním hlavní a doplňkové činnosti na základě dokumentace, která byla organizací poskytnuta za období od roku 2005 do roku 2009 za účelem zpracování bakalářské práce. Zde bude ležet těžiště týkající se stanoveného cíle práce.

Ve čtvrté kapitole bude na základě zjištění z předchozí kapitoly učiněno zhodnocení celkového hospodaření organizace. V případě zjištění nedostatků nebo rezerv v hospodaření a získávání prostředků na provoz bude v této části práce nastíněno možné řešení situace.

V poslední, páté kapitole bude celá práce shrnuta včetně posouzení, zda byl splněn cíl bakalářské práce.

Bakalářská práce je vypracována především na základě studia aktuální odborné literatury, platných právních předpisů týkajících se zkoumané problematiky a na základě interních dokumentů a podkladů poskytnutých vedením Základní školy a Dětského domova Zábřeh.

2. SPRÁVA A ZÁSADY HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Příspěvková organizace je jednou z forem neziskových organizací. Neziskové organizace jako takové doposud nebyly přesně definovány, v odborné literatuře se pracuje především s pojmem uvedeným v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého vyplývá, že se jedná o organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Dle uvedeného zákona se jedná o zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a hnutí, státem uznávané církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obce, kraje, organizační složky státu a územních samosprávných celků, státní fondy, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy a příspěvkové organizace.¹

Příspěvkové organizace (PO) mohou být zakládány státem a územním samosprávným celkem (krajem, obcí), přičemž zajišťují smíšené veřejné statky. Především se jedná o zajišťování školství, zdravotnictví, služeb a kultury. Vzhledem k zaměření bakalářské práce bude pozornost věnována především školství, vzdělávání a výchově.

V celé práci je používán termín příspěvková organizace vykonávající činnost školy a školského zařízení. V souhrnu se jedná o jednu z právních forem existence školy (školského zařízení) v rámci výchovné vzdělávací soustavy podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále již jen školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Síť škol je dle §7, odst. 3 školského zákona tvořena:

- Mateřskou školou;
- Základní školou;
- Střední školou, do které se zahrnuje gymnázium, střední odborná škola (SOŠ) a střední odborné učiliště;
- Konzervatoří;
- Vyšší odbornou školou (VOŠ);
- Základní uměleckou školou;
- Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky.

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5. Str. 39 – 40.

Sít' školských zařízení je dle §7, odst. 5 školského zákona tvořena:

- Školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- Školská poradenská zařízení;
- Školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání;
- Školská účelová zařízení;
- Výchovná a ubytovací zařízení;
- Zařízení školního stravování;
- Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Členění těchto zařízení je upraveno zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pro konkrétní analýzu hospodaření příspěvkové organizace byla zvolena organizace, jejímž zakladatelem je kraj, tedy územní samosprávný celek (dále již jen ÚSC), a proto bude teoretická část týkající se příspěvkové organizace ÚSC rozvedena podrobněji než v případě státní příspěvkové organizace.

2.1 Státní příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace, jejichž zakladatelem je stát, se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Základním dokumentem je zřizovací listina, přičemž oznámení o zřízení organizace je zveřejněno v Ústředním věstníku ČR. Zřizovatel dále schvaluje statut vzniklé příspěvkové organizace.²

Organizace hospodáří (v rámci hlavní činnosti) s vlastními prostředky, a pokud tyto příjmy nepokryjí celkové výdaje, pak je rozdíl dofinancován ze státního rozpočtu formou příspěvku. Rozhodnutím zřizovatele může vést organizace účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný, přičemž příjmy rozpočtu jsou tvořeny prostředky

²REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5. Str. 58-59.

z hlavní činnosti, případně z činnosti doplňkové, prostředky poskytnutými zřizovatelem, prostředky ze svých fondů a prostředky, které organizace získá jinou činností (včetně dotací a příspěvků od jiných subjektů). Hlavní i doplňková činnost musí být přesně specifikována ve zřizovací listině. Pro doplňkovou činnost musí být samostatně vedeno také účetnictví a případné ztráty z činnosti nesmí být hrazeny z prostředků určených k financování hlavní činnosti. Naopak zisk je použit ve prospěch hlavní činnosti.

Státní PO mohou být příjemci i poplatníky všech daní (daň z příjmu právnických osob, DPH, daň z nemovitostí, silniční daň a daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí).

Státní příspěvkové organizace povinně zřizují rezervní fond, fond reprodukce majetku, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je ÚSC se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a také zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (malá rozpočtová pravidla) s poslední úpravou provedenou zákonem č. 477/2008 Sb.

Příspěvková organizace vzniká na základě rozhodnutí zřizovatele, který musí mít na zřeteli skutečnost, že zřízení příspěvkové organizace je možné pouze pro ty činnosti a záležitosti spadající do samostatné působnosti daného ÚSC. Zřizovatel vydává o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat údaje uvedené v § 27 malých rozpočtových pravidel. Jedná se především o následující informace:

- úplný název zřizovatele;
- sídlo organizace;
- identifikační číslo příspěvkové organizace;
- vymezení hlavního účelu a z toho vyplývající předmět činnosti;
- označení statutárních orgánů a způsob jejich vystupování jménem organizace;
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který je organizaci svěřen k hospodaření;
- okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace;
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

Stejně jako v případě příspěvkových organizací zřizovaných státem je i u příspěvkových organizací zřizovaných ÚSC povinností zřizovatele v Ústředním věstníku ČR informovat o zřízení organizace a na rozdíl od státem zřizovaných organizací je potřeba také podat návrh na zápis organizace do obchodního rejstříku.

Zřizovatel prostřednictvím zastupitelstva může rozhodnout také o sloučení či zrušení PO. Zastupitelstvo také projednává a schvaluje případné změny a doplňky zřizovací listiny příspěvkové organizace. Dojde-li ke zrušení PO, zodpovídá zřizovatel za uveřejnění informace o zrušení organizace v Ústředním věstníku ČR a za její výmaz z obchodního rejstříku.

„Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.“³

Mezi finanční vztahy určené zřizovatelem patří:

- příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo odvod z provozu do státního rozpočtu;
- individuální a systémová dotace na financování programů a akcí;
- návratná finanční výpomoc;
- odvod z odpisů.

Další prostředky, se kterými PO hospodaří, pocházejí z dotací na úhradu provozních nákladů, ať už z prostředků Evropské unie nebo z prostředků poskytovaných prostřednictvím státního rozpočtu. Současně se na financování provozu PO podílí i zřizovatel, a to příspěvkem na provoz PO, který může zřizovatel při poskytování i čerpání vázat na předem určené ukazatele.

Všechny poskytnuté prostředky musí být použity v souladu se stanoveným účelem, tak aby nedošlo ze strany PO k porušení rozpočtové kázně. Za porušení rozpočtové kázně je považováno i chybné převádění prostředků v rámci fondů PO, či překročení stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy, nebylo-li kryto z fondu odměn. Dojde-li k porušení rozpočtové kázně, může zřizovatel příspěvkové organizaci nařídit odvod prostředků do svého rozpočtu. K odvodu prostředků z PO do rozpočtu zřizovatele se může

³ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena; PROKŮPKOVÁ, Danuše; MORÁVEK, Zdeněk. *Příspěvkové organizace 2010*. 4. vyd. Praha: ASPI a.s., 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5. Str. 11.

přistoupit i v situaci, kdy plánované výnosy PO překračují její plánované náklady nebo v případě, že investiční zdroje PO jsou vyšší, než jejich potřeba užití.

Zřizovatel může PO poskytnout návratnou finanční výpomoc nebo může organizace, ovšem pouze se svolením zřizovatele, uzavřít smlouvu o půjčce či úvěru. Totéž platí v případě nákupu na splátky nebo u smlouvy o nájmu s právem koupě.

Příspěvková organizace není oprávněna zřizovat nebo zakládat právnické osoby. Nesmí se taktéž majetkově podílet v právnické osobě, která vznikla za účelem podnikání. Organizaci je zakázáno jakékoli nakládání s akciemi, cennými papíry a směnkami. Pouze s předchozím souhlasem zřizovatele může PO přijmout akcie nebo cenné papíry jako protihodnotu svých pohledávek. PO nemůže jiným subjektům poskytovat dary.⁴

Příspěvková organizace zřízená ÚSC může stejně jako PO zřízená státem vykonávat jednak hlavní činnost a současně i činnost jinou, doplňkovou. Obě musí být opět přesně definovány ve zřizovací listině. Zisk z doplňkové činnosti může použít pouze ve prospěch činnosti hlavní, nepovolí-li zřizovatel jeho jiné využití. Výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a zisku dosaženého v doplňkové činnosti po zdanění vzniká hospodářský výsledek PO. Organizace může dosáhnout zlepšeného, vyrovnaného nebo zhoršeného výsledku hospodaření. V případě zhoršeného výsledku hospodaření je potřeba vzniklou ztrátu uhradit z rezervního fondu, ze zlepšeného výsledku hospodaření v následujícím roce nebo z rozpočtu zřizovatele. V případě zlepšeného výsledku hospodaření musí nejprve organizace uhradit případnou ztrátu z let předchozích, teprve poté může zisk rozdělit do fondů, a to pouze za předpokladu, že redistribuci zisku schválí zřizovatel.

Stejně jako státní PO zřizují i PO ÚSC povinně v rámci svého hospodaření následující **fondy**:

- Rezervní fond, který se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření PO ve výši schválené zřizovatelem a snížené o případné odvody do fondu odměn. Zdrojem fondu jsou též peněžní dary a případné přebytky dotací poskytnutých na provozní výdaje, které se však musí sledovat odděleně od ostatních prostředků fondu. Všechny prostředky fondu s výjimkou odděleně sledovaných prostředků mohou být použity k dalšímu rozvoji činnosti PO, při dočasném nesouladu mezi výnosy a náklady PO, k úhradě případných sankcí spojených s porušením rozpočtové kázně nebo k úhradě

⁴ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena; PROKŮPKOVÁ, Danuše; MORÁVEK, Zdeněk. *Příspěvkové organizace 2010*.

4. vyd. Praha: ASPI a.s., 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5. Str. 14.

ztráty předchozích období. Zřizovatel může také udělit souhlas s převodem těchto prostředků ve prospěch investičního fondu, ovšem opět s výjimkou prostředků z přebytku dotací na provozní výdaje.

- Investiční fond, jehož zdrojem jsou především odpisy z hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, investiční dotace poskytnuté zřizovatelem, investiční příspěvky ze státních fondů, výnosy ze zřizovatelem povoleného prodeje svěřeného dlouhodobého majetku nebo převody z rezervního fondu. Prostřednictvím investičního fondu může PO financovat investiční výdaje, provádět úhrady investičních úvěrů a půjček. Dále lze těmito prostředky podpořit financování údržby a oprav majetku svěřeného do hospodaření PO.
- Fond odměn je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření, přičemž jeho výši a rozdělení schvaluje zřizovatel, a to do 80% výše zlepšeného hospodářského výsledku, maximálně však do 80% stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Prvotní funkcí fondu je úhrada případného překročení prostředků na platy, posléze jsou z fondu hrazeny odměny zaměstnancům.
- Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP) je naplňován zálohově základním přídělem z ročního objemu nákladů na platy a mzdy dle schváleného rozpočtu. Porovnání se skutečností a doúčtování základního přídelu je prováděno v rámci účetní uzávěrky. Z fondu jsou nejčastěji hrazeny příspěvky na stravenky, vstupenky na různé kulturní akce, poskytnutí půjčky zaměstnanci a podobně.⁵

PO jsou jednak právníckými osobami, ale také účetními jednotkami. Účetnictví vedou buď v plném rozsahu, anebo na základě rozhodnutí zřizovatele mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.

PO jsou poplatníky z daně příjmu právníckých osob. PO je povinna vykonávat zadané úkoly nejhospodárnějším způsobem a současně musí dodržovat finanční vztahy k veřejným rozpočtům. Kontrola hospodaření PO je prováděna jejím zřizovatelem.

⁵ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena; PROKŮPKOVÁ, Danuše; MORÁVEK, Zdeněk. *Příspěvkové organizace 2010*. 4. vyd. Praha: ASPI a.s., 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5. Str. 12-13.

2.3 Příspěvkové organizace vykonávající činnost školy a školských zařízení

Pouze ÚSC a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT) může být zřizovatelem škol a školských zařízení ve formě PO, ostatní zřizovatelé jsou povinni školy zřídit formou školské právnické osoby nebo jako právnickou osobu podle zvláštních právních předpisů.

Zřízení příspěvkové organizace vykonávající činnost školy a školských zařízení podléhá již výše uvedeným právním úpravám, které se vztahují k zakládání PO státem a ÚSC. Podle školského zákona je nutné u příslušného krajského úřadu provést zápis do rejstříku škol a školských zařízení pro následující školní rok.

Pro započetí činnosti a další fungování škol a školských zařízení je nezbytností ustanovení statutárního zástupce. Tím se zpravidla stává ředitel školy. Statutární zástupce především zastupuje školu navenek, je pověřený jednat jménem společnosti a zodpovídá za její hospodaření.

Všechny příspěvkové organizace včetně škol a školských zařízení by si na počátku svého fungování měly stanovit svou vizi, z ní vyplývající cíle a sestavit strategický plán, jak těchto cílů dosáhnout. Jakmile má PO jasnou vizi, jasné poslání, může začít pracovat na tom, aby se s tímto posláním ztotožnili především zaměstnanci a samozřejmě veřejnost. Určení jasného cíle je potřebné pro další činnosti organizace, především v oblasti získávání dobrovolníků pro činnost organizace a pro následný fundraising.

Fundraising je důležitým procesem pro získávání prostředků na činnost organizace. Nejedná se přitom pouze o prostředky finanční, může se týkat poskytnutí služeb, výrobků nebo také dobrovolné práce ve prospěch organizace. Nejznámějšími, nejvyhledávanějšími a nejúčinnějšími metodami fundraisingu jsou:

- Veřejné sbírky;
- Benefiční akce;
- Telefonické a poštovní kampaně;
- Dárcovské zprávy – DMS.

Další metodou využívanou při fundraisingu je také sestavení projektu, na základě kterého lze podat žádost o grant nebo dotaci.⁶

S fundraisingem úzce souvisí marketing a vztahy s veřejností - public relation (PR). Všechny tyto činnosti jsou úzce spjaty se vzájemným kontaktem s veřejností. Pro PO, která potřebuje, aby byla veřejnost seznámena s jejími záměry a aby tyto záměry podporovala, je naprosto nezbytné tyto informace veřejnosti předat adekvátním způsobem.

Úkolem PR a marketingu se tak stává:

- Posilování firemní kultury a image organizace;
- Provoz webových stránek;
- Tvorba a edice propagačních materiálů;
- Pořádání propagačních akcí;
- Interní a externí komunikace.⁷

V tomto ohledu je zřejmé, že příspěvkové organizace, které svou činnost hradí plně ze státních prostředků, doposud nemají k fundraisingu, marketingu ani PR příliš vřelý vztah. Přesto i mezi těmito organizacemi jsou výjimky a v budoucnosti budou tyto činnosti jistě využívat v mnohem větší míře i ostatní organizace. V případě škol se jedná především o zapojení rodičů do činnosti školy a samozřejmě o získávání darů jak od rodičů, tak od ostatních subjektů. Management škol fundraisingu v posledních letech věnuje stále více pozornosti.

Stejně jako ostatní PO zřizované státem nebo ÚSC, tak i PO vykonávající činnost školy a školského zařízení financuje svůj provoz především z prostředků poskytovaných prostřednictvím veřejných rozpočtů (dotace ze státního rozpočtu, příspěvky z rozpočtu zřizovatele) a dále z fondů nebo darů od fyzických a právnických osob.

Zřizovatelem poskytovaný příspěvek je určen na neinvestiční výdaje a jeho výši stanovuje zřizovatel s ohledem na provozní náklady organizace. Pokud během roku vznikne rozpor proti původně stanovenému plánu, je potřeba, aby každá změna byla odsouhlasena zřizovatelem.

⁶ ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3. Str. 65-68.

⁷ ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3. Str. 51.

Zřizovatel obdrží prostředky na poskytnuté příspěvky jako účelovou dotaci ze státního rozpočtu.⁸

Dalším význam příjmem PO jsou zisky z vlastní doplňkové činnosti. **Doplňková činnost** musí navazovat na činnost hlavní, kterou nesmí nijak omezovat. PO nesmí použít prostředky poskytnuté účelově na zajištění hlavní činnosti k financování činnosti doplňkové. Zisk z doplňkové činnosti podléhá zdanění a musí být použit ve prospěch hlavní činnosti nebo podle rozhodnutí zřizovatele. Nařízením vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností, je stanoveno, pro které činnosti je potřeba vlastnit živnostenské oprávnění. Doplňkovou činností je nejčastěji pronájem prostor školy pro sportovní, kulturní, vzdělávací a jiné využití nebo služby školní stravovny. Hlavní i doplňková činnost musí být schválena zřizovatelem a uvedena ve zřizovací listině. Z účetního hlediska je povinností PO vést oddělené účetnictví pro obě činnosti. Způsob vedení a zpracování účetnictví, účetní období a účetní rozvrh je spolu s dalšími údaji součástí vnitřní směrnice PO.

MŠMT také vyhláší různé podpůrné programy, jejichž čerpání je účelové a nenárokové. Podmínky pro čerpání prostředků z těchto programů stanovuje MŠMT podle aktuálních cílů a potřeb. V současnosti jsou v rámci podpory vypsány „*Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015*“. Programy stanovují obsahové zaměření, priority podpory a podmínky pro poskytování státních dotací. V rámci těchto Programů je vyhlášeno i výběrové řízení na udělování titulu „*Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží*“.⁹ Dalším aktuálním dotačním programem je velmi zajímavý a inspirativní „*Evropský rok dobrovolnictví*“, ve kterém mají možnost nestátní neziskové organizace dětí a mládeže čerpat prostředky jednak na pravidelné akce splňující cíl programu a jednak mohou připravit nové akce a aktivity, kterými rozšíří, zkvalitní a ocení řady dobrovolníků.

Systém financování školství se za několik uplynulých let výrazně nezměnil. Je postaven na bázi programového a normativního financování.

⁸ OCHRANA, František; PAVEL, Jan; VÍTEK, Leoš a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2. Str. 120.

⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/programy-statni-podpory-prace-s-detmi-a-mladezi-pro-nestatni-2?highlightWords=rozvojov%C3%A9+programy>

Podle školského zákona jsou ze schváleného státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly MŠMT školám a školským zařízením poskytovány finanční prostředky na jejich přímé náklady. Tyto prostředky jsou určeny na platy, náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny a odstupné, na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na učební pomůcky, školní potřeby a na učebnice, jsou-li poskytovány bezplatně, a jiné nezbytné náklady přímo spojené s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. Jedná se pouze o PO vykonávající činnost školy a školského zařízení, jejichž zakladatelem je ÚSC. Finanční prostředky určené pro školy zřizované státem (MŠMT), církvemi a jinými subjekty jsou poskytovány již včetně prostředků na investiční výdaje.

Na financování regionálního školství poskytuje stát prostředky ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly MŠMT na základě **republikových normativů**, stanovených ve výši výdajů připadajících na vzdělání a školské služby pro jedno dítě mateřské školy, žáka základní školy, studenta střední a vyšší odborné školy a chovance zařízení pro ústavní výchovu. Normativy jsou stanoveny pro neinvestiční výdaje, mzdové výdaje, odvody a ostatní neinvestiční výdaje. Rozpočet je tak určen násobkem republikového normativu a počtu dětí, žáků a studentů škol a školských zařízení. Tyto prostředky putují z důvodu transparentnosti státních výdajů na zvláštní účet kraje. Součástí republikových normativů je i stanovení limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků a studentů škol a školských zařízení. Republikové normativy jsou stanoveny pro všechny kraje ve stejné výši bez ohledu na jejich odlišnosti.¹⁰

V tabulce 2.1 jsou uvedeny čtyři republikové normativy a jejich vývoj v letech 2010 a 2011 pro věkové kategorie korespondující s předškolním vzděláváním, povinnou školní docházkou, středním a vyšším odborným vzděláváním. V návaznosti na téma této práce jsou uvedeny i republikové normativy pro kategorii od 3 do 18 let pro děti umístěné v krajských zařízeních ústavní výchovy (KZÚV).

Z údajů uvedených v tabulce 2.1 je znatelný pokles u většiny uváděných položek. V případě neinvestičních výdajů (NIV) je pokles nejmarkantnější u kategorie 3-5 let, protože normativ pro rok 2011 dosahuje zhruba jen 91% normativu na rok předešlý.

¹⁰ OCHRANA, František; PAVEL, Jan; VÍTEK, Leoš a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2. Str. 118-119.

Tabulka 2.1 Republikové normativy pro roky 2010 a 2011 (v Kč)

Rok	Kategorie	NIV celkem Kč/žáka	MP vč. Odvodů Kč/žáka	ONIV náhrady Kč/žáka	ONIV přímé Kč/žáka	Limit PZ na 1000 žáků
2010	3 - 5 let	39 858	39 510	120	228	138
	6 - 14 let	46 747	45 999	140	608	127
	15 - 18 let	54 495	53 638	165	692	146
	19 - 21 let	47 351	46 793	145	413	116
	3 - 18 let v KZÚV	222 527	220 668	681	1 178	706
2011	3 - 5 let	36 136	26 567	113	186	129
	6 - 14 let	46 110	37 356	143	497	131
	15 - 18 let*	53 538	42 059	166	566	146
	19 - 21 let	45 919	33 084	143	338	129
	3 - 18 let v KZÚV	221 809	146 510	693	963	701

Zdroj: MŠMT, vlastní zpracování¹¹

U mzdových prostředků (MP) je pokles ve stanovených normativech ještě výraznější. Pro kategorii 3-18 let v KZÚV dosáhl normativ pouhých 66% normativu z předchozího roku a taktéž obdobný propad na 67% předchozího normativu se týká kategorie 3-5 let.

Normativy se stavují i pro ostatní neinvestiční výdaje (ONIV), které jsou tvořeny položkami ONIV náhrady, ze kterých jsou hrazeny dočasné pracovní neschopnosti a dále ONIV přímé,

¹¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Republikové normativy škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky na rok 2010 a 2011* [on-line]. 10 March 2011 [cit. 2011-3-10]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/republikove-normativy-skol-a-skolskych-zarizeni-zrizovanych-2?highlightWords=normativy+2011> a <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/republikove-normativy-skol-a-skolskych-zarizeni-zrizovanych-1?highlightWords=Republikov%C3%A9+normativy+%C5%A1kol+%C5%A1kolsk%C3%BDch+za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD+z%C5%99izovan%C3%BDch+%C3%BAzemn%C3%ADmi+samospr%C3%A1vn%C3%BDmi+celky+rok+2010>

ze kterých jsou hrazeny výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů, výdaje na nákup vzdělávacích služeb pro žáky, výdaje na učebnice, učební pomůcky a další přímé výdaje.

Z tabulky 2.1 je možno vyčíst nepatrný nárůst u ONIV náhrad pro kategorii 6-14 let a stejně tak pro kategorii 3-18 let v KZÚV, kdy v obou případech došlo k navýšení normativu pro rok 2011 na 102% částky normativu pro rok 2010. Na rozdíl od tohoto mírného nárůstu vykazuje normativ pro rok 2011 v kategorii 3-5 let pokles na 94% částky normativu pro rok 2010.

Zajímavá situace nastala u ONIV přímých, kdy pro všechny kategorie bez výjimky, došlo ke snížení normativu na rok 2011 na 82% normativu předešlého roku.

Také u limitu počtu zaměstnanců (limit PZ) tabulka 2.1 poukazuje na nárůst normativu na rok 2011 o 111% oproti normativu roku 2010 u kategorie 19-21 let. V protikladu k tomuto nárůstu je pokles u kategorie 3-5 let, kdy klesl normativ pro rok 2011 na 94% částky normativu stanoveného pro rok 2010.

Diferencovanou skupinu, pro kterou jsou republikové normativy upraveny, tvoří handicapovaní žáci, jejichž výchova a vzdělání klade zvýšené nároky na školu a školské zařízení, které navštěvují. Obdobně se přihlíží k odlišnostem v potřebách malotřídních škol, na které se upravené republikové normativy vztahují stejně jako na handicapované žáky.

V tabulce 2.2 jsou uvedeny jednotkové výdaje roku 2009 v celorepublikovém měřítku, tak jak byly poskytnuty z rozpočtu kapitoly 700-Obce a DSO; Krajské úřady včetně transferů MŠMT a z rozpisu rozpočtu neinvestičních výdajů státního rozpočtu pro krajské a obecní školství. Ačkoli se tabulka 2.2 obsahuje údaje z roku 2009, jedná se o poslední publikované údaje na této úrovni podrobnosti, kde je kritériem rozdělení normativů nikoli věková kategorie, ale přímo typ školy a školského zařízení.

Uváděné hodnoty jednotkových výdajů nezahrnují provozní prostředky poskytované zřizovatelem. Zveřejněné hodnoty poukazují na zjevný rozdíl mezi republikovými normativy, které jsou ve všech případech vyšší než normativy krajské. U položek SOŠ a VOŠ je nutno akceptovat skutečnost, že republikové normativy jsou stanoveny pro SOŠ a VOŠ společně, zatímco v případě krajských normativů jsou tyto typy škol odlišeny.

Tabulka 2.2 Jednotkové výdaje na dítě/žáka/studenta r. 2009 (v Kč)

Typ školy a školského zařízení	ČR celkem	
	Republikové normativy	Krajské normativy
Mateřské školy	43 682	31 291
Základní školy	53 050	32 239
Střední odborná učiliště	65 540	43 962
Gymnázia	50 020	37 624
SOŠ	52 510	42 613
VOŠ		37 264
Konzervatoře	176 279	142 746
Školy určené pro děti/žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	116 546	88 031

Zdroj: Krajská ročenka školství ÚIV, 2009, vlastní zpracování¹²

Každý kraj prostřednictvím krajského úřadu na základě vyhlášky MŠMT a svého postoje ke vzdělávání stanovuje výši **krajského normativu**. Prostředky jsou opět vázány na jednotku výkonu, přičemž zde mohou být zohledněna i jiná hlediska, například počet ubytovaných osob, stravovaných osob, počet lůžek nebo studijních skupin. Výše krajských normativů je v rámci ČR odlišná. Prostředky poskytované na účty jednotlivých škol a školských zařízení jsou násobkem krajských normativů a počtu dětí, žáků a studentů škol a školských zařízení a mají formu nárokové dotace ze státního rozpočtu.

Důležitou součástí právního rámce financování regionálního školství je směrnice MŠMT č. j. 28 768/2005-45, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných na přímé výdaje podle § 161 odst. 6 školského zákona krajským a obecním školám a školským zařízením.

Směrnice mimo jiné ukládá krajským úřadům povinnost vytváření „rezervy“ ve výši nejméně 1,0 % a nejvíce 2,5 % celkového objemu finančních prostředků a dává každé krajské a obecní škole či školskému zařízení právo projednat tuto skutečnost s příslušným krajským úřadem.

Hlavními zdroji financování regionálních škol a školských zařízení jsou především dotace ze státního rozpočtu a příspěvky zřizovatele, tedy veřejné finance. Jak vyplývá z tabulky 2.3, objem finančních prostředků vynakládaných na financování veřejného školství má ve sledovaném období v letech 2003-2008 mírně vzrůstající tendenci, stejně jako hrubý

¹² ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁVÁNÍ: *Školství v regionech* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uiv.cz/clanek/9/1799>

domácí produkt (HDP). Avšak v měřítku podílu veřejných výdajů k HDP se projevuje nepatrně klesající tendence, nicméně hodnota ukazatele se výrazně neodchyluje od 4%. Naopak při vyjádření výdajů na školství na jednoho obyvatele vykazuje mírný nárůst.

Tabulka 2.3 Veřejné výdaje na školství v běžných cenách v letech 2003-2008 (v mil. Kč)

Veřejné výdaje na školství v roce		2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrubý domácí produkt		2 577 627	2 811 155	2 982 007	3 225 628	3 539 061	3 687 340
Index spotřebitelských cen (2000 = 100)		107	110	112	115	118	125
Veřejné výdaje na školství		115 857	123 042	130 319	142 834	152 988	151 003
v tom z rozpočtu	MŠMT (kapitola 333)	90 550	95 598	102 577	110 882	123 199	119 383
	obcí a DSO (kapitola 700)	56 463	59 344	26 262	30 321	28 948	31 886
	krajských úřadů (kapitola 700)	30 189	32 017	68 419	72 733	75 256	77 537
	transfery z MŠMT na KÚ a magistráty	-62 955	-65 611	-68 704	-72 688	-75 819	-79 006
	Ministerstva obrany (kapitola 307)	1 609	1 694	1 765	1 586	1 406	1 207
	z toho transfer obcím a krajským úřadům	-8	-3	-3	-3	-3	-3
Veřejné výdaje na školství v % HDP		4,5%	4,4%	4,4%	4,4%	4,3%	4,1%
Celkové výdaje státního rozpočtu		808 718	862 892	922 798	1 020 640	1 092 275	1 083 944
HDP v Kč na jednoho obyvatele		252 668	275 416	291 380	314 185	342 843	353 543
Výdaje na školství na jednoho obyvatele		11 357	12 055	12 734	13 912	14 821	14 478

Zdroj: Ústav pro informace ve vzdělání, vlastní zpracování¹³

Právě skutečnost, že financování veřejného školství je zpravidla záležitostí veřejných financí, narůstá potřeba důsledné kontroly nakládání s veřejnými prostředky. Zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je upravena **finanční kontrola**. Zahrnuje mimo jiné předmět, hlavní cíle, organizační zajištění, kontrolní metody a postupy prováděné finanční kontroly.

¹³ ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁVÁNÍ: *Ekonomické ukazatele rok 2008* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uiv.cz/clanek/715/1841>

Z pohledu veřejné správy lze rozlišovat následující druhy kontrol veřejných výdajů:

- Obsahová (ekonomická) kontrola, která posuzuje hospodárnost, efektivnost a účelnost vynaložených prostředků.
- Formální (finanční a dokumentační) kontrola sledující účty a dokumentaci.

Na předběžnou, průběžnou a následnou lze dělit kontrolu z časového hlediska. Pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky je nezbytné aplikovat všechny tyto typy kontrol. Kontroly jsou realizovány interně i externě. Realizaci interní kontroly, odstraňování zjištěných závad a zodpovědné osoby určuje směrnice vypracovaná příslušnou příspěvkovou organizací, ve které je mimo jiné stanoveno, kdo interní kontrolu provádí. Externí kontrolu vykonává nezávislý subjekt působící mimo kontrolovanou organizaci. V ČR je povinnost kontrolovat veřejné finance stanovena zákonem č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadě, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší kontrolní úřad provádí současně obsahovou i formální kontrolu, což je označováno jako výkonnostní audit.¹⁴

U PO vykonávající činnost školy a školského zařízení může provádět kontrolu také Česká školní inspekce. Právo provádět finanční kontrolu nepřísluší okresnímu státnímu zastupitelství na úseku ústavní výchovy ani krajské hygienické stanici, oba subjekty však mohou provádět kontrolu související s výkonem činnosti školy a školského zařízení v zařízení, které spadá do jejich pravomoci.

Informace o provedených kontrolách a o jejich výsledcích jsou obsahem výroční zprávy, kterou každá příspěvková organizace na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, musí za uplynulý kalendářní rok zveřejnit. Součástí výroční zprávy jsou dále výsledky hospodaření a informace o plnění zadaných úkolů. K výroční zprávě musí být dle uvedeného zákona umožněn dálkový přístup, což naplňuje zveřejňování zpráv prostřednictvím webových stránek organizace nebo jejího zřizovatele, kterému výroční zprávu musí příspěvková organizace předložit.

¹⁴ OCHRANA, František; PAVEL, Jan; VÍTEK, Leoš a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2. Str. 40-41.

2.4 Organizace poskytující ústavní a ochrannou výchovu

Předmětem této bakalářské práce je hospodaření příspěvkové organizace, která vykonává současně činnost školy a dětského domova. Proto se tato kapitola bude podrobněji zabývat i organizacemi poskytujícími ústavní a ochrannou výchovu.

Organizace poskytující ústavní a ochrannou výchovu zabezpečují celou škálu činností a proto jsou povinny se řídit mnoha zákony. Mezi nejdůležitější právní podklady patří:

- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů (dále již jen zákon o ústavní výchově), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 561/2004 Sb.; o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se stanoví podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních;
- Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

V §2 až §14 zákona o ústavní výchově je stanoveno, která zařízení a v jakém rozsahu vykonávají ústavní ochrannou výchovu:

- Diagnostický ústav – pobyt dítěte zde trvá zpravidla 8 týdnů, během nichž je na základě komplexního vyšetření zpracována komplexní diagnostická zpráva s návrhem specifických výchovných a vzdělávacích potřeb dítěte. Diagnostický ústav informuje orgány sociálně-právní ochrany dětí o dětech vhodných k osvojení nebo ke svěřením do pěstounské péče.
- Dětský domov – zajišťují péči o děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Vzdělávání těchto dětí probíhá ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Mohou zde být zařazeny rovněž nezletilé matky i se svými dětmi.
- Dětský domov se školou – jeho účelem je péče o děti s nařízenou výchovou, které mají závažné poruchy v chování, pro děti s uloženou ochrannou výchovou

a pro nezletilé matky, pokud ony nebo jejich děti trpí závažnými poruchami v chování nebo jim byla uložena ochranná výchova. Do dětského domova se školou bývají zpravidla zařazovány děti ve věku od 6 let do ukončení školní docházky.

- Výchovný ústav – plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální pro děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. V případě zvláště závažných poruch v chování lze do výchovného ústavu umístit i dítě s nařízenou ústavní výchovou, které je mladší 15 let.

Tato zařízení poskytují péči obvykle poskytovanou rodiči nebo jinými určenými osobami dětem, kterým byla nařízena ústavní výchova, anebo jim byla uložena ochranná výchova, případně u nich bylo nařízeno předběžné opatření. V rámci této péče je dětem a nezaopatřeným osobám poskytováno mimo jiné stravování, ubytování, ošacení, učební potřeby a pomůcky, úhrada nutných nákladů na vzdělání a na dopravu do sídla školy, náklady spojené s poskytovanou zdravotní péčí, kapesné a podobně.

Každé zařízení zajišťuje základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je ČR vázána. Vytváří podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňuje aktivní účast dítěte ve společnosti. S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby dané jeho věkem.

Zákon o ústavní výchově nařizuje organizacím poskytující ústavní a ochrannou výchovu vést povinně mimo jiné následující dokumenty:

- Vnitřní řád obsahující především pravidla pro hodnocení a odměňování dětí, jejich práva a povinnosti. V případě diagnostického ústavu stanoví provoz záchytného pracoviště;
- Roční plán a týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti;
- Osobní dokumentaci dětí, kterou vede sociální pracovník. Jeho nedílnou součástí je osobní list dítěte vedený denními vychovateli;
- Dokumentaci o umístění a průběhu pobytu dítěte v oddělené místnosti nebo zadrženého na útěku;
- Knihu návštěv a knihu denní evidence zařízení;
- Jednací protokol.

Kontrolu dodržování právních předpisů provádí pověřený státní zástupce státního zastupitelství, do jehož obvodu zařízení náleží. Státnímu zástupci musí zařízení předložit povinně vedené dokumenty, umožnit mu kdykoli vstup do zařízení a možnost o samotě hovořit s umístěnými dětmi. Vydá-li státní zástupce nařízení k odstranění závad, musí jej zařízení bezodkladně uposlechnout.

Ze zařízení poskytující ústavní a ochrannou výchovu může být dítě propuštěno v případě, že:

- Soud zrušil ústavní výchovu;
- Dítě dosáhlo zletilosti, anebo 19 let byla-li mu prodloužena ústavní výchova, a nechce dobrovolně setrvat v zařízení do doby ukončení přípravy na povolání;
- Rozhodnutí soudu o osvojení nebo o svěřením dítěte do pěstounské péče nabylo právní moci;
- Po uplynutí 3 měsíců od vykonatelnosti předběžného opatření u dítěte, nebylo-li před uplynutím této doby zahájeno řízení ve věci samé.

Při ukončení pobytu v zařízení předá ředitel dítě osobám odpovědným za výchovu nebo jiným osobám uvedeným v příslušném rozhodnutí, na jehož základě dochází k propuštění. Současně těmto osobám předá věci dítěte ve smyslu osobních darů nebo věcí zakoupených z prostředků dítěte. V případě ukončení pobytu dítěte v zařízení v důsledku dosažení zletilosti se podle skutečných potřeb v době propuštění a podle kritérií pro stanovení výše kapesného poskytne přiměřená pomoc nebo jednorázový finanční příspěvek. Dále ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí je poskytována poradenská činnost se zajištěním bydlení a zaměstnání a v období následujícím po opuštění zařízení je dítěti poskytována zdarma pomoc při řešení tíživých životních situací.

3. ANALÝZA HOSPODAŘENÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY A DĚTSKÉHO DOMOVA ZÁBŘEH

3.1 Základní informace o vybrané příspěvkové organizaci

Za účelem analýzy hospodaření příspěvkové organizace vykonávající současně činnost základní školy a dětského domova byla vybrána Základní škola a Dětský domov Zábřeh, se sídlem na ulici Sušilova č. p. 40, Zábřeh (dále jen ZŠ a DD), jejíž součástí se po sloučení ke dni 1. 1. 2008 stal i Dětský domov Štítý.

V souvislosti se zřízením vyšších územních samosprávných celků (krajů) v rámci reformy veřejné správy se rozhodnutím MŠMT ČR č. j. 24324/2001-14 ze dne 25. září 2001 příspěvková organizace Zvláštní škola a Pomocná škola, Zábřeh, Sušilova 40, stává s účinností od 1. 10. 2001 příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, v platném znění a ustanovením § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu s ustanoveními § 35 odst. 2 písm. j) a § 59 odst. 1 písm. i) zákona č. 129/2000, Sb., o krajích, vydal po schválení Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 20. 12. 2001 zřizovací listinu a její platnou úpravu pak 28. 11. 2002. Původní název organizace se změnil na stávající: Základní škola a Dětský domov Zábřeh.¹⁵

Zřizovatel předal organizaci k hospodaření veškerý majetek, který měla svěřený do správy nebo předaný k hospodaření již před reformou veřejné správy, a to včetně 4 budov ZŠ a DD propojených zastřešeným koridorem v Zábřehu a 1 budovy ve Štítech a pozemků k nim náležejících.

Organizace je povinna a oprávněna svěřený majetek, který jí byl předán k hospodaření, včetně majetku získaného vlastní činností spravovat a hospodárně užívat pro plnění hlavního účelu a předmětu činnosti a doplňkové činnosti. Je povinna o něj pečovat, udržovat jej, dbát o jeho další rozvoj a zvelebení, chránit jej před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Musí vést jeho evidenci a vést jej v účetnictví.

Není-li ve zřizovací listině stanoveno jinak, není organizace oprávněna svěřený majetek prodat, směnit, darovat, zatížit zástavním právem ani věcnými břemeny, předat k hospodaření

¹⁵ Zřizovací listina Základní školy a Dětského domova Zábřeh

jiné příspěvkové organizaci zřízené Olomouckým krajem, vložit jej do majetku právnických osob nebo jej jinak použít na podnikání třetích osob.

Organizace je v současnosti tvořena těmito složkami:

- Základní škola – zahájila činnosti k 27. 5. 1996, maximální povolený počet žáků ve škole je 222;
- Školní jídelna – zahájila činnost současně se ZŠ, maximální počet stravovaných ve školní jídelně je 650;
- Školní družina – zahájila činnost společně se ZŠ, maximální povolený počet dětí umístěných do školní družiny je 24;
- Dětský domov – zahájil činnost k 1. 1. 2002 s maximálním počtem 40 lůžek, po sloučení s DD Štíty se navýšil maximální limit na 72 lůžek v zařízeních.

Po předchozím schválení MŠMT je Radou Olomouckého kraje jmenován ředitel organizace. Ředitel musí při výkonu své funkce postupovat v souladu s právními a vnitřními organizačními předpisy. Zodpovídá se odpovědnému orgánu zřizovatele organizace, tedy Radě Olomouckého kraje.

Ředitel je statutárním orgánem ZŠ a DD a mimo jiné vykonává následující činnosti:

- Usměřňuje koncepci výchovy v zařízení, přijímá a propouští zaměstnance;
- Rozhoduje o zásadních otázkách mzdové politiky organizace a o hospodaření s FKSP;
- Pečuje o dodržování smluvní, finanční, rozpočtové a evidenční kázně;
- Vysílá zaměstnance na služební cesty;
- Odpovídá za vedení předepsané dokumentace v ZŠ a DD.

Hlavní činností ZŠ a DD je poskytování výchovy a vzdělání podle stanovených vzdělávacích programů. Předmět činnosti organizace je vymezen příslušnými ustanoveními školského zákona.

K lepšímu využití svých hospodářských možností a odborností svých zaměstnanců zřizovatel povoluje vykonávat příspěvkové organizaci tyto **doplňkové činnosti**:

- Pronájem nemovitého majetku, včetně poskytování služeb zajišťujících jejich řádný provoz;
- Mimoškolní výchovu a vzdělávání, pořádání kurzů, školení a lektorské činnosti.

Podmínkou pro realizaci doplňkové činnosti je:

- Doplňková činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace;
- Doplňková činnost je sledována odděleně od činnosti hlavní.

Jednorázové (náhodné) činnosti nesouvisející s hlavním účelem a předmětem činnosti organizace se vykazují v doplňkové činnosti. Finanční hospodaření při doplňkové činnosti se řídí ustanovením § 28 odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Účel zařízení se liší dle struktury jeho skladby.

Základní škola realizuje vzdělávání žáků dle určeného vzdělávacího programu, který je uveden v plánu výchovně vzdělávací činnosti na příslušný rok. Ve škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

- 79-01-B/001 Pomocná škola s délkou vzdělávání 10 let a kapacitou 16 míst, přičemž se jedná o dobíhající obor;
- 79-01-B/01 Základní škola a speciální, která nahrazuje v plném rozsahu délky vzdělávání i kapacity předchozí dobíhající obor;
- 79-01-C/001 Základní škola s délkou vzdělávání 9 let a kapacitou 206 míst, opět se jedná o dobíhající obor;
- 79-01-C/01 Základní škola, které v plném rozsahu nahrazuje předchozí obor.

Školní jídelna zabezpečuje a poskytuje komplexní stravování dětem a dospělým během nepřetržitého provozu organizace, mimo stravování poskytovaného a zajišťovaného mimo zařízení. Odebírat obědy ze školní jídelny může i veřejnost.

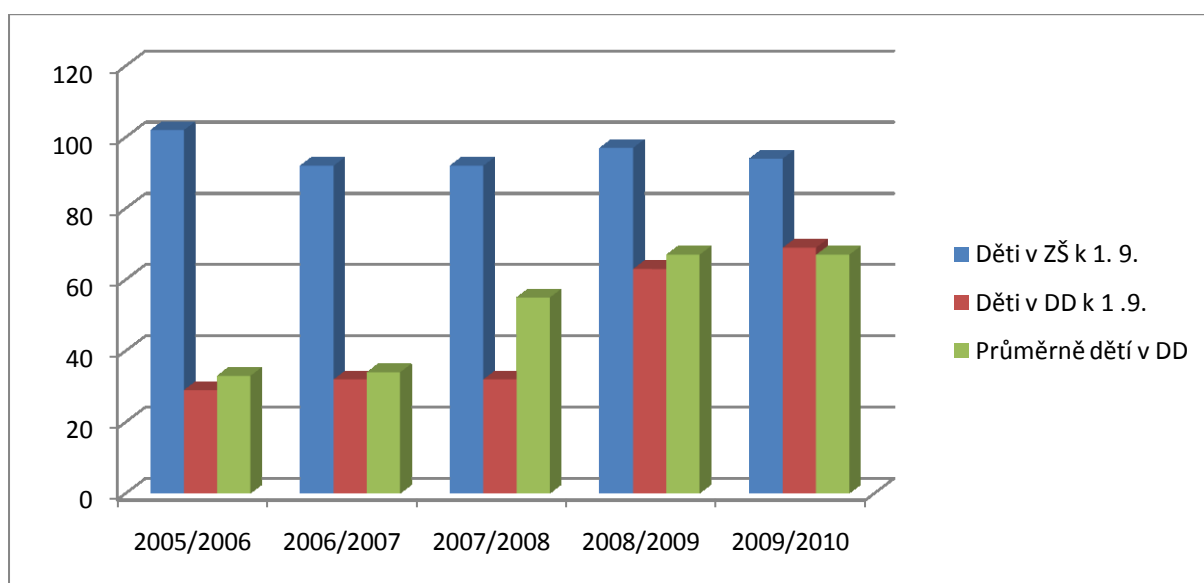
Školní družina zajišťuje péči o děti mimo školní vyučování.

Účelem dětského domova je, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření, zajistit nezletilé osobě, případně zletilé osobě do 19 let, náhradní výchovnou péči v zájmu zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělání pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování, podle jejich individuálních potřeb. Domov plní ve vztahu k dětem zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Tyto děti se vzdělávají ve všech typech školských zařízení sítě MŠMT. Dále je účelem domova předcházet vzniku a rozvoji negativních projevů chování dítěte nebo narušení jeho zdravého

vývoje, zmírňovat nebo odstraňovat příčiny nebo důsledky již vzniklých poruch chování a přispívat ke zdravému osobnostnímu vývoji dítěte. Domov také může poskytovat plné zaopatření zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy, která se připravuje na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let, a to za podmínek stanovených ve smlouvě mezi nezaopatřenou osobou a domovem.

Do domova jsou přijímány děti, které nemají závažné poruchy v chování, zpravidla prostřednictvím územně příslušného Dětského diagnostického ústavu v Olomouci. Při přijímání dítěte se vychází z předpokladu, že pobyt dítěte bude dlouhodobý a je tedy nově přijatému dítěti zejména v adaptační fázi věnována zvýšená pozornost. V odůvodněných případech může diagnostický ústav umístit do domova dítě na základě osobní dokumentace bez jeho předchozího pobytu v diagnostickém ústavu, pokud se jedná o dítě bez závažných poruch chování, což platí i pro děti, které byly v péči kojeneckého ústavu.

Graf 3.1 Počet dětí v ZŠ a DD v období 2005/2006-2009/2010

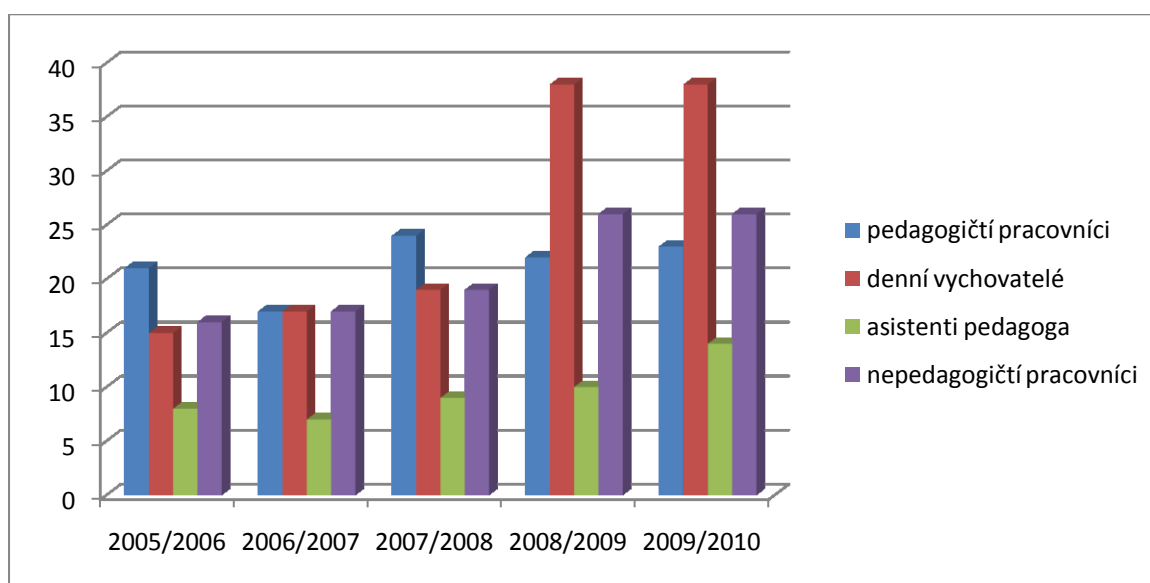
Zdroj: Výroční zprávy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Jak vyplývá z grafu 3.1, počet dětí navštěvujících základní školu se ve sledovaném období od školního roku 2005/2006 do školního roku 2009/2010 výrazně nezměnil. Počet dětí kolísá mezi 92 až 102. U dětí umístěných v dětském domově jsou vykazovány hodnoty vždy k 1. 9. daného školního roku a také hodnoty průměrného počtu umístěných dětí, jejichž počet se v DD během roku několikrát mění. U těchto údajů se projevuje nejvýrazněji změna při sloučení ZŠ a DD s DD Štítý ke dni 1. 1. 2008. Kapacita DD Zábřeh je maximálně 40 dětí

a kapacita DD Štíty je maximálně 32 dětí. V tomto směru nedošlo k překročení celkové kapacity domovů. I při zohlednění situace vyplývající ze sloučení obou domovů se ve sledovaném období počty dětí umístěných v DD v jednotlivých obdobích příliš neliší. Z celkového pohledu by se dalo konstatovat, že oba domovy mají ještě rezervu v kapacitě lůžek. Je ovšem nutno přihlédnout ke skutečnosti, že počet dětí v DD se neustále mění a vedení DD musí kalkulovat s možným okamžitým nárůstem umisťovaných dětí. V tomto směru pak lze považovat tuto kapacitní rezervu jako přiměřenou.

S počtem dětí navštěvujících ZŠ a s počtem dětí umístěných v DD úzce souvisí počet pedagogických a nepedagogických pracovníků, asistentů pedagoga a denních vychovatelů. Tato skutečnost je znázorněna grafem 3.2, ve kterém se u pedagogických pracovníků nejvíce přílišné výkyvy, vyjma školního roku 2006/2007, který byl ve znamení nejmenšího počtu pedagogů za celé sledované období. U denních vychovatelů a nepedagogických pracovníků se opět projevilo sloučení obou domovů v jejich výrazném nárůstu, přesto v druhé polovině sledovaného období zůstává jejich počet konstantní. Oproti tomu se počet asistentů pedagoga během sledovaného období mírně zvyšuje, a přestože počet dětí navštěvujících ZŠ se ve sledovaném období výrazně nezměnil, tak asistentů ve školním roce 2009/2010 je téměř jednou tolik, kolik jich bylo na počátku období ve školním roce 2005/2006.

Graf 3.2 Počet zaměstnanců ZŠ a DD v období 2005/2006-2009/2010

Zdroj: Výroční zprávy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

3.2 Analýza hospodaření hlavní činnosti organizace

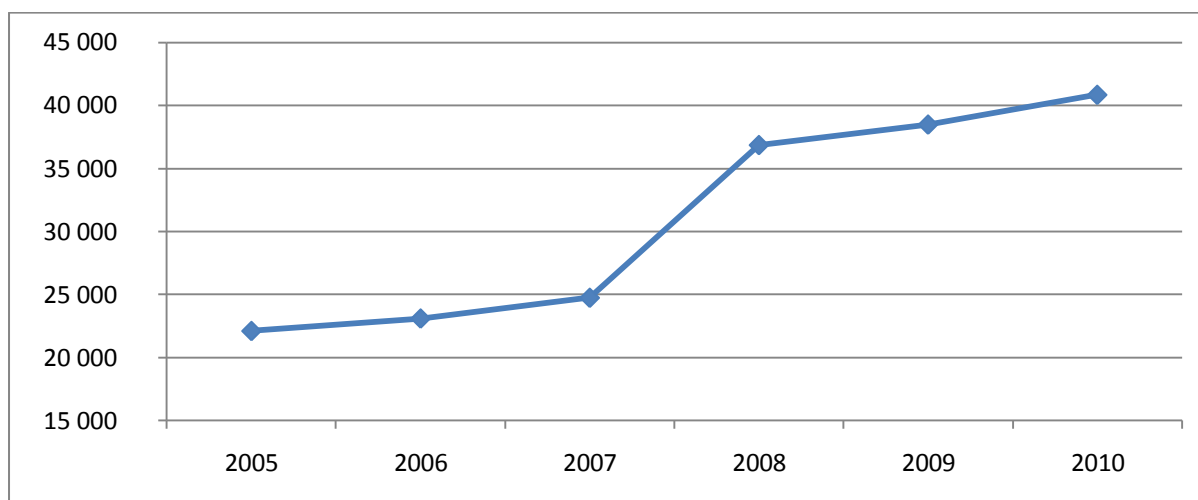
Další jednotlivé podkapitoly práce se budou věnovat hospodaření příspěvkové organizace v letech 2005-2010. Nejprve bude zanalyzováno hospodaření hlavní činnosti, poté činnosti doplňkové a v poslední podkapitole bude proveden souhrn do celkového výsledku hospodaření vybrané příspěvkové organizace.

Během celé analýzy nelze ztratit ze zřetele, že ZŠ a DD je typem organizace, která nemá stejné postavení na trhu jako jiné, samostatné podnikatelské subjekty. Příspěvková organizace je plně závislá na výši poskytnutých finančních prostředků od státu i zřizovatele, který se také může rozhodnout, zda organizace bude svou činnost vykonávat i nadále nebo zda ji zruší. Její hospodaření se tak bude lišit od hospodaření subjektu, který je založen za účelem dosažení zisku.

3.2.1 Celkové náklady hlavní činnosti

Tyto náklady se odvíjejí od činnosti ZŠ a DD a jsou tvořeny mzdovými náklady, zákonným sociálním pojištěním, spotřebou materiálu a energie a dalších položek uvedených v příloze č. 1. Vývoj celkových nákladů hlavní činnosti má ve sledovaném období stále vzrůstající charakter. V grafu 3.3 je viditelný především výrazný nárůst nákladů v roce 2008, ovšem je opět potřeba připomenout sloučení s DD Štíty, které toto výrazné navýšení vysvětluje.

Graf 3.3 Vývoj celkových nákladů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

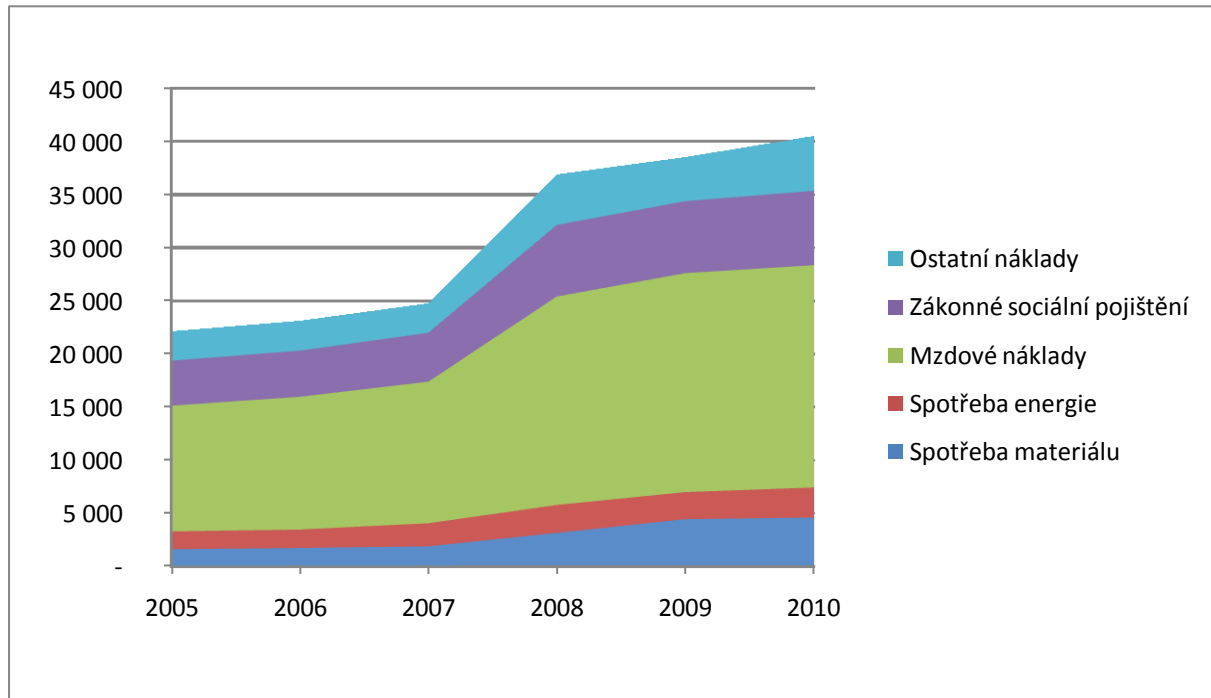

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

V příloze č. 2 jsou uvedeny konkrétní hodnoty sledovaných nákladových položek týkajících se hlavní činnosti ZŠ a DD. Současně jsou zde prostřednictvím agregovaného ukazatele (konkrétně průměrných nákladů) uvedeny podíly jednotlivých položek na celkové struktuře nákladů. Více než polovinu všech celkových nákladů hlavní činnosti tvoří mzdové náklady (53%) a s nimi souvisí i druhá nejvýraznější položka – zákonné sociální pojištění (18%). Položka „ostatní náklady“ sjednocuje všechny náklady, které nedosahují takové výše, aby bylo pro další analýzu relevantní je samostatně sledovat. Ostatní náklady tvoří 12% celkových nákladů. Zbývající sledované položky tvoří v případě spotřeby energie 9% a v případě spotřeby materiálu 7% celkových nákladů hlavní činnosti organizace.

Vývoj celkových nákladů rozdělených na nejvýznamnější položky ve sledovaném období let 2005 – 2010 je znázorněn v následujícím grafu 3.4. Podle míry, kterou se podílejí na celkovém objemu nákladových položek, se jedná o mzdové náklady, náklady související se zákonným sociálním pojištěním, spotřeba energie, spotřeba materiálu a zbývající náklady shrnuté do položky „ostatní náklady“.

Graf 3.4 Vývoj vybraných nákladových položek v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Mzdové náklady absorbují největší část nákladů hlavní činnosti a i zde se projevilo sloučení ZŠ a DD Zábřeh s DD Štíty, kterým se dramaticky navýšil počet zaměstnanců. V tabulce 3.1 jsou uvedeny mzdové náklady v průběhu celého sledovaného období a pro lepší vypovídací hodnotu jsou vypočteny i meziroční změny mzdových výdajů. Z těch je patrné, že sloučení sice znamenalo enormní nárůst mzdových nákladů, ale v následujícím roce je meziroční změna srovnatelná s předešlými roky a poslední sledovaný rok dokonce vykazuje nárůst mezd podstatně nižší než ve všech předchozích letech.

Tabulka 3.1 Meziroční změna mzdových nákladů v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mzdové náklady (v tis. Kč)	11 832,00	12 489,60	13 315,50	19 608,78	20 601,17	20 910,39
Meziroční změna (v %)	X	5,56	6,61	47,26	5,06	1,50

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Se mzdovými náklady je přímo úměrná další podstatná část nákladů hlavní činnosti, a to **zákonné sociální pojištění**, které svým vývojem do roku 2008 kopírují vývoj mzdových nákladů hlavní činnosti. V roce 2009 je nárůst výrazně nižší, avšak v roce 2010 je meziroční změna výraznější a to i ve srovnání s meziroční změnou mzdových nákladů, které v tomtéž období naopak klesly. Konkrétní výše zákonného sociálního pojištění, včetně výpočtu jeho meziroční změny je uvedena v následující tabulce 3.2.

Tabulka 3.2 Meziroční změna zákonného sociálního pojištění v letech 2005 – 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zákonné sociální pojištění (v tis. Kč)	4 229,95	4 337,22	4 598,71	6 731,49	6 768,47	6 999,77
Meziroční změna (v %)	X	2,54	6,03	46,38	0,55	3,42

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

„**Ostatní náklady**“ tvoří třetí podílově nejvýznamnější část celkových nákladů hlavní činnosti. V „ostatních nákladech“ jsou zahrnuty položky, které nebylo třeba, z důvodu jejich malého podílu na celkových nákladech hlavní činnosti, sledovat samostatně, například opravy, ostatní služby, odpisy a další.

Z následující tabulky 3.3 lze vyčíst poměrně vyrovnané výše „ostatních nákladů“ v první polovině sledovaného období. Přelomový je, jako u většiny položek, rok 2008, kdy nárůst „ostatních nákladů“ mírně přesáhl 72%. V dalším roce byl naopak zaznamenán pokles, ale v posledním sledovaném roce náklady opět vzrostly.

Tabulka 3.3 Meziroční růst ostatních nákladů v letech 2005 – 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ostatní náklady (v tis. Kč)	2 733,16	2 781,80	2 744,92	4 722,41	4 110,92	5 126,79
Meziroční změna (v %)	X	1,78	- 1,33	72,04	- 12,95	24,71

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Při podrobnějším pohledu na jednotlivé náklady, které byly zahrnuty do „ostatních nákladů“ v letech 2005 – 2006 vykazují vyšší hodnoty než v následujících letech náklady na opravy a udržování, což bylo způsobeno rozsáhlými úpravami DD, především pak pokládkou nových podlah ve škole a rekonstrukcí koupelen v dětském domově.

I u ostatních nákladových položek se projevilo sloučení dětských domovů a to především v odpisech a ostatních službách. V ostatních službách jsou zahrnuty především náklady na korespondenci, telefony či svoz domovního odpadu. Dále jsou úzce spojeny s projekty, kterých se příspěvková organizace účastní. ZŠ a DD je realizátorem dvou projektů financovaných z prostředků Evropského sociálního fondu a to:

- Nové formy výuky pro žáka opouštějícího ZŠ praktickou a ZŠ speciální;
- Jde to i jinak – projekt inkluzivního vzdělávání dětí z DD.

V obou případech se jedná o tzv. „měkké projekty“, které nejsou spojeny se zásadními investicemi. Organizace vynakládá prostředky na kurzy dětí, nákup sportovního vybavení, zajištění aktivit a přednášek. Souhrnně lze konstatovat, že sem patří náklady spojené

se službami v „domácnosti“, kterou zde v podstatě organizace zastupuje a především s volnočasovými aktivitami dětí – tak jako v normálně fungující rodině.

Spotřeba energie je nákladovou položkou, kterou musí každá organizace pečlivě analyzovat a u které jsou možné velké úspory. Tabulka 3.4 podává přehled o nákladech na spotřebu energie ve sledovaném období a současně i meziroční změny těchto nákladů. Vyšší meziroční nárůst nákladů spojených se spotřebou energie vykazují roky 2007 a 2008, v roce 2009 došlo k poklesu, což bylo způsobeno mírnou zimou a tím i nižšími náklady na vytápění. V roce 2010 je opět zaznamenán nárůst nákladů.

Tabulka 3.4 Meziroční změna nákladů na spotřebu energie v letech 2005 – 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotřeba energie (v tis. Kč)	1 673,75	1 732,36	2 169,95	2 626,92	2 545,74	2 822,59
Meziroční změna (v %)	X	3,50	25,26	21,06	- 3,09	10,88

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Spotřeba materiálu je poslední sledovanou položkou a přehled o ní je uveden v tabulce 3.5. Náklady na spotřebu materiálu tvoří například okamžitá spotřeba kancelářského materiálu, hmotného majetku s dobou spotřeby do 1 roku a podobně. Do spotřeby materiálu se sloučení dětských domovů projevilo výrazným meziročním nárůstem v letech 2008 a 2009, kdy bylo potřeba vynaložit prostředky na srovnání úrovně materiálního vybavení a zabezpečení poskytovaného v obou domovech.

Tabulka 3.5 Meziroční změna spotřeby materiálu v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotřeba materiálu (v tis. Kč)	1 636,46	1 753,83	1 909,53	3 173,27	4 461,71	4 622,36
Meziroční změna (v %)	X	7,17	8,88	66,18	40,60	3,60

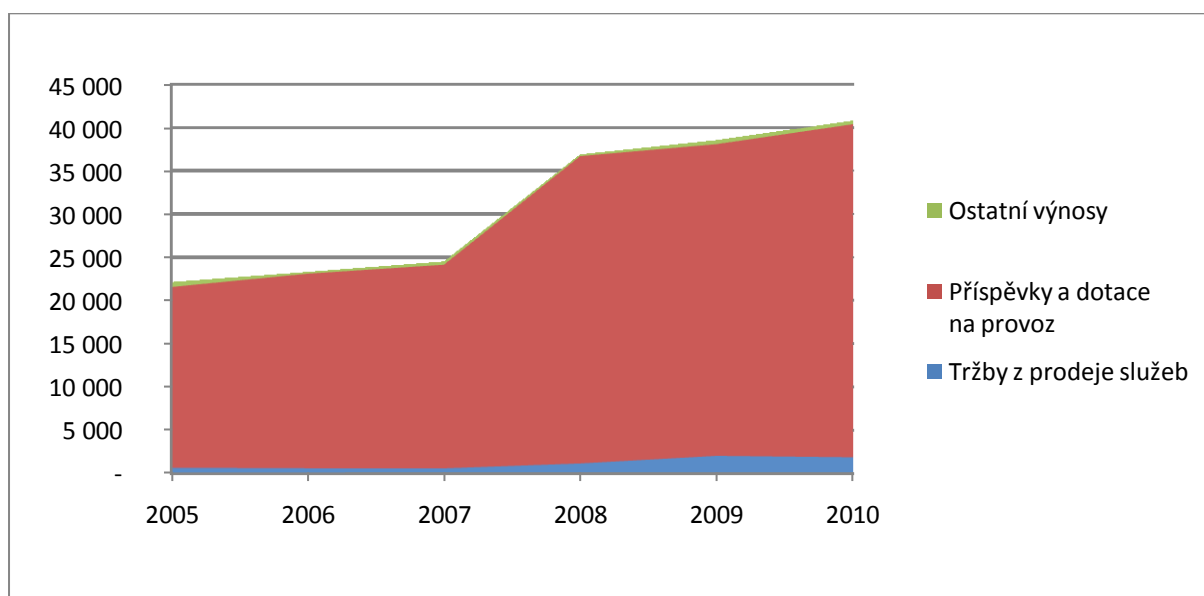
Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

3.2.2 Výnosy hlavní činnosti

Výnosy jsou tvořeny položkami uvedenými v příloze č. 3. Pro potřeby následující analýzy byly vybrány pouze výnosy, které se podílejí větší mírou na celkové skladbě výnosů hlavní činnosti, všechny ostatní výnosy byly shrnuty do položky označené jako „ostatní výnosy“.

Následujícímu grafu 3.5 dominuje vývoj výše příspěvků a dotací na provoz. Tržby z prodeje služeb i ostatní výnosy zaujímají minimální část výnosů hlavní činnosti, což je dáno charakterem organizace a není třeba se jimi dále podrobněji zabývat. V příloze č. 4 jsou vypočteny i podíly, jakými se výše jmenované položky podílejí na celkových výnosech hlavní činnosti. Příspěvky a dotace na provoz činí celých 95 % veškerých výnosů hlavní činnosti, zbývající tržby z prodeje služeb tvoří 4% a ostatní výnosy tvoří zanedbatelné 1% celkových výnosů hlavní činnosti.

Graf 3.5 Vývoj vybraných výnosových položek v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příspěvky a dotace na provoz jsou výnosovou položkou, do které se promítají veškeré poskytnuté prostředky od zřizovatele, státu a současně také prostředky poskytované z účasti na některém projektu Evropského sociálního fondu.

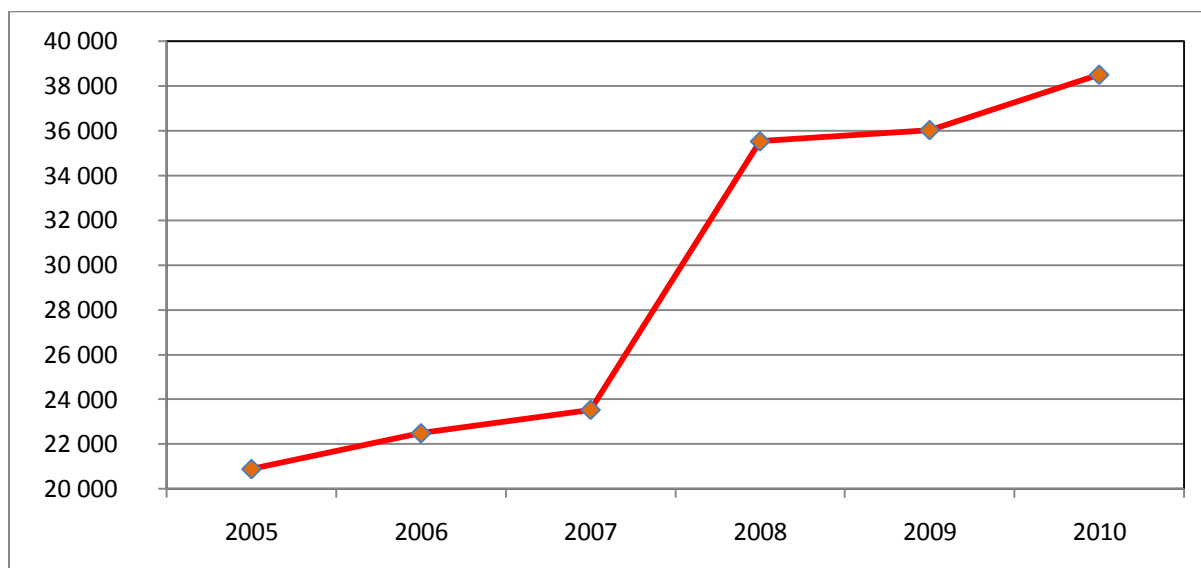
Stanovení výše příspěvku od zřizovatele má 2 části. Samostatně se stanovuje výše rozpočtu na provoz a odpisy, a to tak, že v průběhu měsíce září sestaví organizace návrh rozpočtu na příští rok a předloží jej zřizovateli. Po úpravách jej Rada Olomouckého kraje v prosinci

schválí a předá příspěvkové organizaci. Přímé náklady (mzdy, odvody, FKSP) jsou vypočteny ze zahajovacích výkazů v říjnu, po schválení je jejich výše organizaci potvrzena v průběhu března. Prostředky na přímé náklady poskytuje stát prostřednictvím Olomouckého kraje.

Dále se může příspěvková organizace snažit získat investiční dotaci nebo se například zapojit do vybraných projektů financovaných ze zdrojů Evropské unie. Během sledovaného období získala organizace jen 2 investiční dotace od svého zřizovatele. V roce 2007 to byla investiční dotace ve výši 50 tis. Kč určených na nákup kompenzační pomůcky (systav dřevěného vláčku) a v roce 2008 se jednalo o zajímavou investiční dotaci ve výši 161 tis. Kč určených na pořízení a instalaci horolezecké stěny v prostorách ZŠ a DD. Jiné příspěvky nebyly organizaci přiděleny.

Graf 3.6 podává informaci o stále vzrůstající výši příspěvků a dotací na provoz. Opět se v roce 2008 projevuje sloučení dětských domovů a s ním spojené poskytované vyšší příspěvky Olomouckého kraje na provoz ZŠ a DD, které se v grafu vyznačují strmým růstem, ovšem současně je příspěvek vyšší i díky poskytnuté investiční dotaci.

Graf 3.6 Příspěvky a dotace na provoz v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

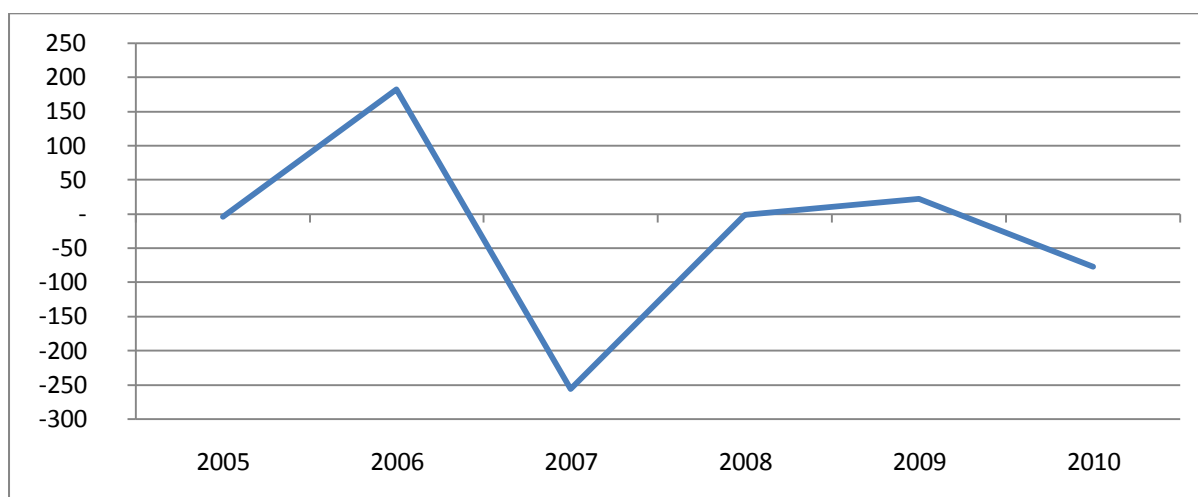

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

3.2.3 Výsledek hospodaření hlavní činnosti

Ve sledovaném období vykazuje výsledek hospodaření hlavní činnosti kolísavý charakter. Graf 3.7 ukazuje, že největší rozdíl vznikl mezi roky 2006 a 2007, když v roce 2006 bylo dosaženo nejlepší hospodářského výsledku, zatímco v roce 2007 bylo dosaženo naopak výsledku nejhoršího. V následujícím roce 2008 byl výsledek hospodaření sice záporný, ale již téměř vyrovnaný a v roce 2009 bylo dosaženo kladného výsledku, tedy zisku. Ovšem v roce 2010 došlo k propadu na druhý nejhorší výsledek hospodaření hlavní činnosti v daném období.

Graf 3.7 Výsledek hospodaření hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

3.3 Analýza hospodaření doplňkové činnosti ZŠ a DD

Celkové náklady doplňkové činnosti jsou uvedeny v tabulce 3.6 a jejich nejvýznamnějšími položkami jsou spotřeba energie a materiálu. V průběhu sledovaného období mají celkové náklady doplňkové činnosti kolísavý charakter. V roce 2009 došlo ke skokovému navýšení celkových nákladů, způsobenému enormní spotřebou materiálu a také náklady spojenými s opravou kuchyně a jídelny. V následujícím roce se celkové náklady snížily, nicméně jsou i tak výrazně vyšší než v letech 2007 a 2008.

Tabulka 3.6 Celkové náklady doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč)

Název položky	2 007	2 008	2 009	2 010
Spotřeba materiálu	12,14	101,20	634,82	255,93
Spotřeba energie	113,53	115,50	0	63,07
Opravy a udržování	0	0	107,77	0
Mzdové náklady	0	0	0	82,83
Zákonné sociální pojištění	0	0	0	18,03
Odpisy	22,60	18,55	35,97	20,00
Náklady celkem	148,27	235,25	778,56	439,86

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

V průběhu sledovaného období mají celkové náklady doplňkové činnosti kolísavý charakter. V roce 2009 došlo ke skokovému navýšení celkových nákladů, způsobenému enormní spotřebou materiálu a také náklady spojenými s opravou kuchyně a jídelny. V následujícím roce se celkové náklady snížily, nicméně jsou i tak výrazně vyšší než v letech 2007 a 2008.

Celkové výnosy doplňkové činnosti jsou uvedeny v tabulce 3.7 a tvoří je pouze uvedené položky. Ve sledovaném období mají celkové výnosy doplňkové činnosti vzrůstající charakter. Vzhledem k tomu, že připojením Dětského domova Štítý se při vykonávání doplňkové činnosti pro organizaci prakticky nic nezměnilo, není mírný nárůst v roce 2008 zapříčiněn touto skutečností. Ovšem v roce 2009 zaznamenaly skokový nárůst, který však již v posledním sledovaném roce není tak markantní.

Tabulka 3.7 Celkové výnosy doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč)

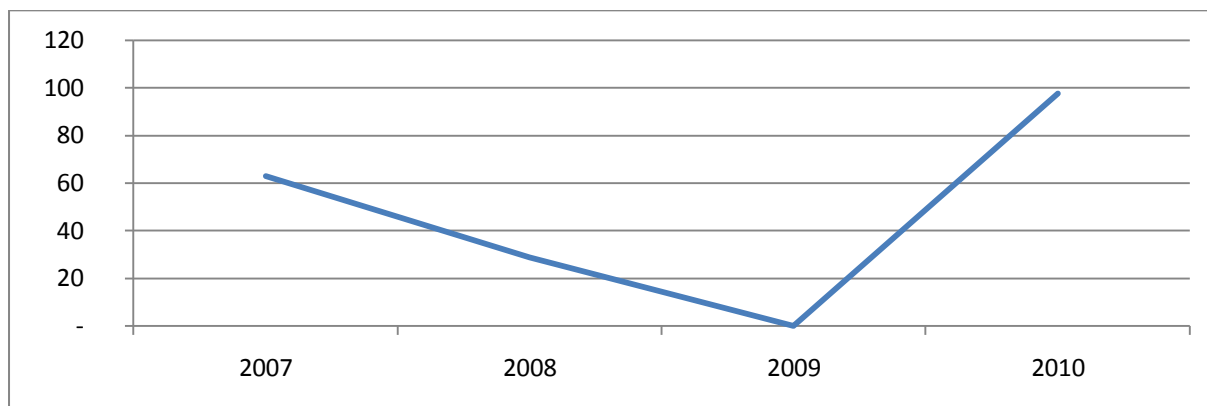
Název položky	2007	2008	2009	2010
Tržby z prodeje služeb	12,27	104,65	639,58	537,44
Jiné ostatní výnosy	199,05	0	138,98	0
Výnosy celkem	211,32	263,97	778,56	537,45

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Výsledek hospodaření doplňkové činnosti nesmí být záporný a jeho kladný výsledek musí být použit ve prospěch hlavní činnosti. Jak je patrné z grafu 3.8, doplňková činnost ZŠ a DD v období 2007 – 2010 záporných hodnot nedosáhla, přestože v roce 2009 byl výsledek

hospodaření naprosto vyrovnaný (nulový). V následujícím roce 2010 však již dosahuje nejlepšího zlepšeného výsledku za celé sledované období a to ve výši 97,58 tis. Kč.

Graf 3.8 Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

3.4 Celkový výsledek hospodaření příspěvkové organizace

Na celkovém výsledku hospodaření se podílí z největší části činnost hlavní a částečně také činnost doplňková, která se od roku 2007 podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, vykazuje zvlášť. Výsledek hospodaření z doplňkové činnosti musí být vždy použit ve prospěch činnosti hlavní a doplňková činnost nesmí být ztrátová.

Součtem nákladů hospodaření hlavní a doplňkové činnosti se získají **celkové náklady hospodaření příspěvkové organizace**. Výši těchto nákladů, včetně výpočtu jejich meziroční změny uvádí tabulka 3.8.

V celém sledovaném období vykazují celkové náklady téměř srovnatelný mírný nárůst, výjimku tvoří opět rok 2008, kdy byly náklady zvýšeny sloučením dětských domovů. V následujících letech již dochází opět ke stabilizaci celkových nákladů, které, přestože vykazují stále rostoucí tendenci, jsou v přijatelné a předvídatelné výši.

Při srovnání meziročních změn vykazuje nejnižší nárůst nákladů rok 2006, s podobnou výší nárůstu nákladů se hospodařilo i v roce 2010. Nejvyšší nárůst je evidován opět v roce 2008 při sloučení DD.

Tabulka 3.8 Náklady hospodaření organizace a jejich meziroční změna v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hlavní činnost (v tis. Kč)	22 105,32	23 094,81	24 738,61	36 862,87	38 488,01	40 849,69
Doplňková činnost (v tis. Kč)	X	X	148,27	235,25	778,56	439,86
Náklady celkem (v tis. Kč)	22 105,32	23 094,81	24 886,88	37 098,12	39 266,57	41 289,55
Meziroční změna (v %)	X	4,48	7,76	49,07	5,85	5,15

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Celkové výnosy hospodaření ZŠ a DD jsou dány součtem výnosů hlavní a doplňkové činnosti. Jejich výše i meziroční změna je uvedena v tabulce 3.9. Celkové výnosy se ve sledovaném období stále zvyšují, největší podíl na jejich celkovém objemu tvoří výnosy hospodaření hlavní činnosti.

Podobně jako u nákladů je meziroční změna v průběhu sledovaného období velmi vyrovnaná a stálá, výjimkou je již mnohokrát zmiňovaný rok 2008, kdy i výnosy vykazují meziroční nárůst o 50,34%.

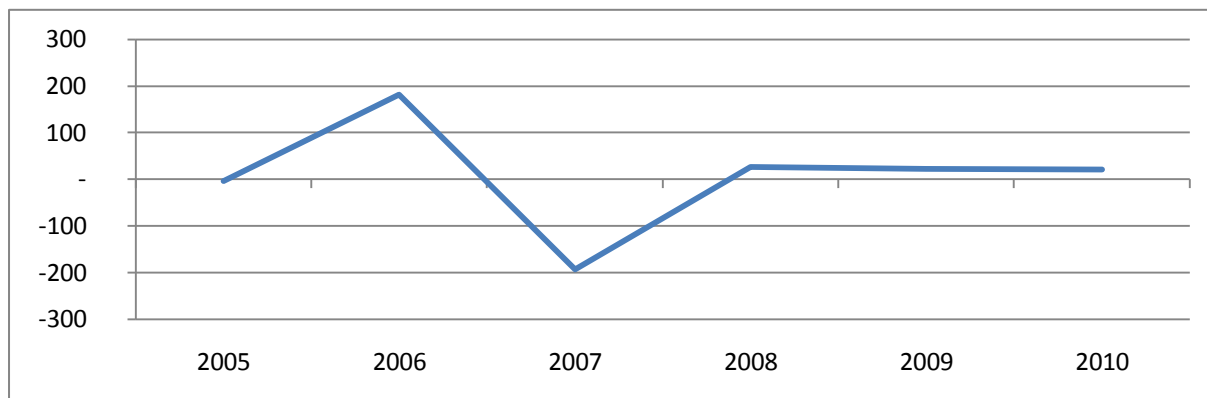
Tabulka 3.9 Výnosy hospodaření organizace a jejich meziroční změna v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hlavní činnost (v tis. Kč)	22 101,68	23 276,81	24 482,76	36 861,34	38 509,75	40 772,55
Doplňková činnost (v tis. Kč)	X	X	211,32	263,97	778,56	537,45
Výnosy celkem (v tis. Kč)	22 101,68	23 276,81	24 694,08	37 125,31	39 288,31	41 310,00
Meziroční změna (v %)	X	5,32	6,09	50,34	5,83	5,15

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Celkový výsledek hospodaření vybrané příspěvkové organizace je znázorněn grafem 3.9.

Graf 3.9 Celkový výsledek hospodaření v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

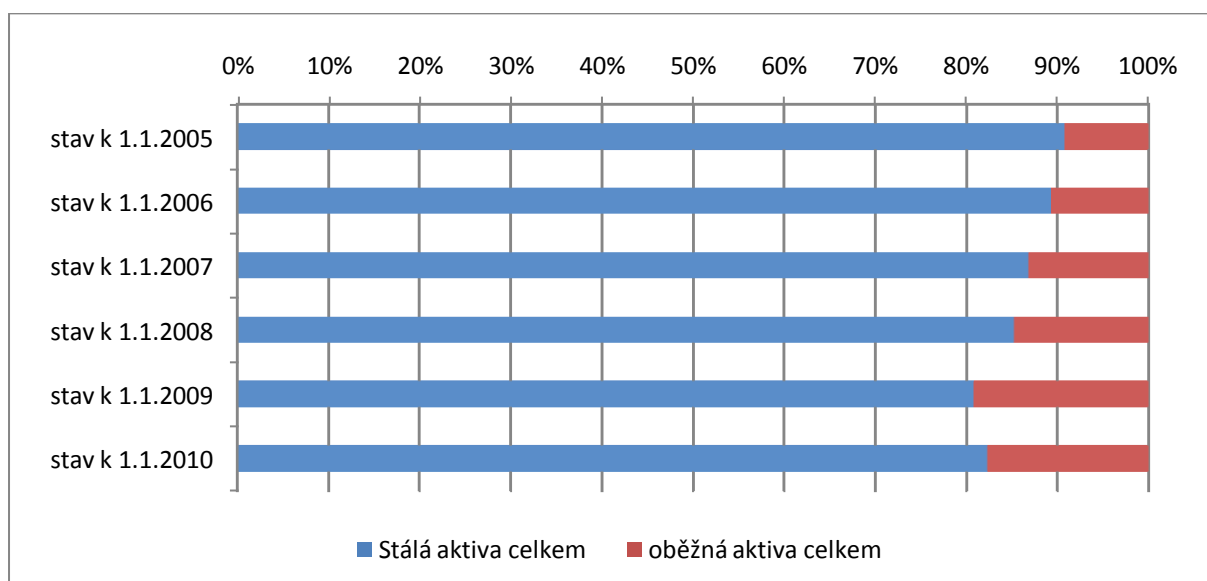
Je zde patrný především značný výkyv mezi roky 2006 a 2007, když v roce 2006 dosáhla organizace nejlepšího výsledku hospodaření za sledované období, a to ve výši 182 tis. Kč. Zatímco v roce 2007 nastal propad a organizace hospodařila s největší ztrátou za sledované období, a to v celkové výši 192,8 tis. Kč. Zde je ovšem potřeba poznamenat, že právě výrazné zlepšení výsledku hospodaření v roce 2006 bylo použito na částečnou úhradu zhoršeného výsledku hospodaření z roku 2007. Od roku 2008 se celkový výsledek hospodaření drží v poměrně konstantní výši a dosahuje vždy zlepšeného výsledku hospodaření, byť s klesající tendencí.

4. ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ

Výsledek hospodaření je pro každou organizace jedním z nejdůležitějších výstupů. Nicméně tato příspěvková organizace nebyla založena za účelem dosažení zisku, její podstata je odlišná od organizací podnikajících v soukromém sektoru a nelze tedy očekávat, že bude dlouhodobě vykazovat zlepšený výsledek hospodaření. Příspěvková organizace je plně závislá na výši dotace poskytnuté ze státního rozpočtu a na výši příspěvku od svého zřizovatele. Přesto je potřeba v dlouhodobém horizontu dosahovat v průměru vyrovnaných výsledků. Podle výsledků hospodaření se zřizovatel rozhoduje o dalších investicích, výši příspěvku, v krajním případě, je-li výsledek hospodaření dlouhodobě zhoršený, i o případném zrušení příspěvkové organizace.

Pro každou organizaci je důležitá struktura jejího majetku, čím a v jaké míře jsou tvořena aktiva i pasiva. V případě ZŠ a DD o procentuální struktuře aktiv vypovídá graf 4.1, přičemž jejich celkový soupis je obsahem přílohy č. 5a a 5b. Průměrná výše celkových aktiv je ve sledovaném období 31 822,61 tis. Kč. Pro organizaci je příznivým znakem, že má vysoký podíl stálých aktiv, i když se ke konci sledovaného období zvyšuje podíl oběžných aktiv na úkor aktiv stálých. Průměrně tvoří stálá aktiva 26 694,19 tis. Kč a aktiva oběžná 4 461,76 tis. Kč. Mezi nejvýznamnější stálá aktiva organizace patří bezesporu stavby, tedy budovy ZŠ a DD. U oběžných aktiv je nejpodstatnější položkou hotovost na běžném účtu.

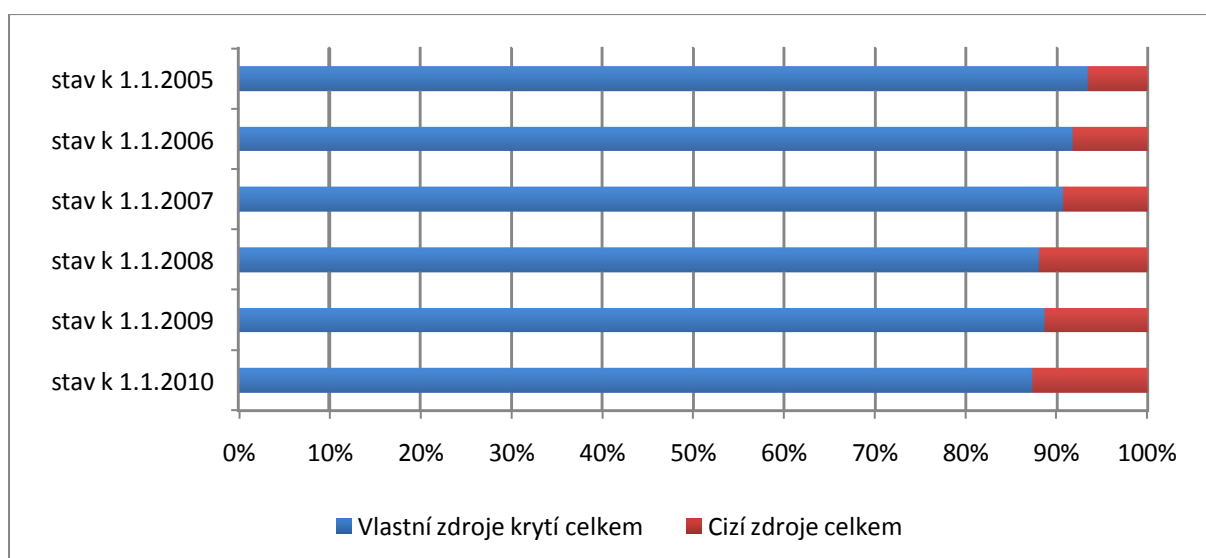
Graf 4.1 Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v %)

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Pasiva organizace jsou detailně vyjmenována v příloze č. 6a a 6b a procentuální váha vlastních a cizích zdrojů je vyznačena v grafu 4.2. I zde je patrné, že organizace dává důraz na svou finanční samostatnost, protože v první polovině sledovaného období tvoří vlastní zdroje krytí více než 90 % celkových pasiv. V druhé polovině sledovaného období sice tento poměr klesl, přesto pouze mírně pod 90%. Celková pasiva tvořila v průměru za sledované období 31 822,61 tis. Kč. Z toho činily v průměru 28 589,63 tis. Kč vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv, jejichž nejvýznamnější část tvoří fond dlouhodobého majetku. Cizí zdroje krytí ve sledovaném období činily v průměru 3 232,98 tis. Kč a jejich finančně nejobjemnějšími položkami jsou položky spojené se mzdami zaměstnanců - Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění a jiné závazky, které tvoří spoření zaměstnanců.

Graf 4.2 Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v %)

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

4.1 Ukazatel nákladové efektivity

Pro potřeby této bakalářské práce byl v následující tabulce 4.1 vypočten poměr celkových výnosů ZŠ a DD vůči celkovým nákladům organizace ve sledovaném období, čímž byl získán ukazatel nákladové efektivity, podle něhož lze zhodnotit hospodaření vybrané organizace. Jestliže se výše ukazatele přibližuje hodnotě 1,0; znamená to, že 1 tis. Kč výnosů bylo dosaženo prostřednictvím 1 tis. Kč nákladů.

Tabulka 4.1 dokumentuje, že během sledovaného období nedošlo k žádným výraznějším výkyvům. Drobné překročení ukazatele v roce 2006 bylo hned v roce 2007 kompenzováno jeho poklesem. Vzhledem k této vyrovnanosti nemusel zřizovatel během celého sledovaného období přistoupit k nařízení odvodu do rozpočtu zřizovatele tak, jak mu to umožňuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Tabulka 4.1 Vývoj nákladové efektivity v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkové náklady	22 105,32	23 094,81	24 886,88	37 098,12	39 266,57	41 289,55
Celkové výnosy	22 101,68	23 276,81	24 694,08	37 125,31	39 288,31	41 310,00
CVH*	- 3,64	182,00	- 192,80	27,19	21,74	20,45
Nákladová efektivnost	1,00	1,01	0,99	1,00	1,00	1,00

*celkový výsledek hospodaření

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

4.2 Míra celkové zadluženosti

Důležitým ukazatelem pro důvěryhodnost organizace je míra celkové zadluženosti. Čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím je společnost více financována z vlastních zdrojů a je tak přitažlivější pro případné sponzory a investory.

Tabulka 4.2 Míra celkové zadluženosti v letech 2005 - 2010

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Cizí zdroje (v tis. Kč)	1 977,49	2 444,77	2 786,84	3 558,09	4 040,65	4 590,05
Aktiva (v tis. Kč)	29 965,62	29 615,53	29 856,13	29 762,71	35 592,41	36 143,27
Míra CZ* (v %)	6,60	8,26	9,33	11,95	11,35	12,70

*Míra celkové zadluženosti

Zdroj: Rozvaha ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Míra celkové zadluženosti se určí jako poměr cizích zdrojů proti celkovým aktivům organizace. V tomto ohledu je dle tabulky 4.2 evidentní, že vývoj tohoto ukazatele je pro ZŠ a DD prozatím velmi příznivý, neboť ani zdaleka nedosahuje hodnoty 35%, kterou, jako maximálně únosnou hranici, definuje OECD. Přesto je však potřeba brát v potaz lehce narůstající hodnoty ukazatele a do budoucna se snažit jeho o stabilizaci.

4.3 Celkové zhodnocení hospodaření a návrhy na jeho zlepšení

Předchozí podkapitoly podaly zprávu o celkovém dobrém hospodaření příspěvkové organizace, která v rámci své činnosti v průběhu celého sledovaného období zodpovědně nakládala se svěřenými prostředky.

Z celkových výsledků hospodaření vyplývá, že vyjma výkyvu v letech 2006 a 2007, hospodařila organizace poměrně vyrovnaně s přidělenými prostředky. V druhé polovině analyzovaného období již vykazovala srovnatelné, vyrovnané, zlepšené výsledky hospodaření. Zlepšený výsledek hospodaření, tzn. zisk, byl v tomto období částečně převeden do rezervního fondu a nově od roku 2008 také do fondu odměn, který nebyl v předchozím období naplňován. Především nárůst rezervního fondu je pro organizaci známkou dobrého hospodaření, protože jeho prostřednictvím není třeba dorovnávat ztráty vzniklé při zhoršeném výsledku hospodaření.

Nejlepšího celkového výsledku hospodaření dosáhla ZŠ a DD v roce 2006, a to ve výši 182 tis. Kč. Naopak nejhorší výsledek hned v následujícím roce 2007 vykazala organizace ztrátou ve výši 192,8 tis. Kč. Po tomto výkyvu jsou již celkové výsledky hospodaření analyzované příspěvkové organizace stabilně mírně ziskové.

Celkový výsledek hospodaření je součtem výsledků hospodaření hlavní a vedlejší činnosti, které se samostatně vykazují od roku 2007. Nejlepšího výsledku hospodaření hlavní činnosti při oddělené evidenci nabyla organizace v roce 2009 ziskem ve výši 21,74 tis. Kč. Nejhoršího výsledku hospodaření hlavní činnosti bylo dosaženo v roce 2010 ztrátou ve výši 74,14 tis. Kč. Nejlepšího výsledku hospodaření vedlejší činnosti docílila příspěvková organizace v roce 2010 ziskem ve výši 97,58 tis. Kč, čímž byla vyrovnána ztráta hlavní činnosti a celkový výsledek hospodaření organizace byl kladný. Nejslabší výkon doplňkové činnosti byl v roce 2009, kdy výnosy z poskytování doplňkové činnosti pouze pokryly náklady s ní spojené.

Celkový výsledek hospodaření je dán rozdílem mezi náklady a výnosy. Celkové náklady organizace mají ve sledovaném období mírně vzrůstající charakter, výjimkou byl pouze dramatický nárůst nákladů vzniklý v roce 2008 potřebami spojenými se sloučením dětských domovů v Zábřehu a ve Štítech. Nejvýraznější položkou nákladů jsou v případě hlavní činnosti mzdy a ostatní náklady s nimi spojené, v případě doplňkové činnosti tvoří největší část spotřeba energie. Mzdy a odvody s nimi související jsou však vždy plně hrazeny příspěvkem ze státního rozpočtu, nemají tudíž ve své podstatě vliv na hospodaření organizace. Další výraznou položkou nákladů jsou pak opravy, ostatní služby, odpisy a spotřeba energie. Na těchto nákladech může organizace ušetřit, respektive efektivně využít prostředky jí poskytnuté, a to především kvalitní analýzou trhu a zní vyplývající vhodnou volbou dodavatelů.

Celkové výnosy ZŠ a DD mají obdobně jako náklady ve sledovaném období vyrovnaný, vzrůstající charakter, opět s výjimkou v roce 2008. Dominující částí výnosů je příspěvek a dotace na provoz, která tvoří celých 95 % výnosů hlavní činnosti.

Organizace má také velmi dobře zvolenou strukturu aktiv a pasiv. Průměrně vykazuje organizace ve sledovaném období aktiva ve výši 31 822,61 tis. Kč, z toho činí největší část stálá aktiva ve výši 26 694,19 tis. Kč a pouze 4 461,76 tis. Kč připadá na aktiva oběžná. Pasiva činí ve sledovaném období průměrně 31 822,61 tis. Kč, z toho připadá na vlastní zdroje krytí aktiv 28 589,63 tis. Kč a jen 3 232,98 tis. Kč na cizí zdroje.

Zhodnocení pomocí ukazatele nákladové efektivnosti také potvrdilo dobré a vyrovnané hospodaření organizace. I zde se pouze projevil nejlepší výsledek hospodaření v roce 2006, jehož zisk byl použit a plánován na pokrytí části potřebných prostředků v následujícím roce 2007. Ostatní roky jsou naprosto vyrovnané.

I míra celkové zadluženosti, která by podle OECD neměla překročit 35%, se u ZŠ a DD pohybuje ve sledovaném období v rozmezí 6,6% až maximálně 12,7%. V tomto směru měla organizace pochopitelně výhodu již při svém vzniku, když dostala do svého užívání od zřizovatele všechny svůj majetek, především budovy. Nemusela tedy po celou dobu své existence investovat žádné finanční prostředky k získání prostor, ve kterých by provozovala svou činnost.

Prvním návrhem na zlepšení hospodaření analyzované příspěvkové organizace bude jednoznačně doporučení na zvýšení, respektive započetí fundraisingové činnosti. ZŠ a DD

prakticky vůbec nevyužívá možností získat další finanční prostředky třeba prostřednictvím benefiční akce nebo veřejné sbírky. Ani po stránce marketingové kampaně není vykonávána žádná činnost, organizace má pouze zřízené webové stránky, ale ani na nich není poskytována větší míra informací. Zde má organizace obrovské rezervy a prostor informování veřejnosti o své činnosti a o možnosti, jak se na této činnosti podílet. Zcela jistě není v silách příspěvkové organizace zřídit samostatnou funkci fundraisera, ale alespoň částečně by se fundraisingu mohli věnovat ředitelé ZŠ a DD. Vzhledem k tomu, že podobná organizace vykonávající činnost školy a současně dětského domova v nejbližším okolí není, má fundraising dostatečnou základnu pro získání případných sponzorů a dobrovolníků na práci s dětmi.

Druhý návrh souvisí s náklady na opravy. S tímto typem nákladů souvisí vhodná a zodpovědná analýza trhu. V případě oprav je potřeba vhodně zvolit dodavatelskou firmu. I zde by se dalo prostřednictvím fundraisingu a marketingu dosáhnout například částečného spolupodílení na nákladech dodavatelskou firmou náhradou za poskytnutí reklamní plochy na budově ZŠ a DD nebo na webových stránkách organizace. Ani této možnosti doposud organizace nevyužívá a je zde tedy velký potenciál.

Třetí návrh navazuje na náklady na spotřebu energie. Jak trh s elektřinou, tak trh s plynem je již plně otevřený, to znamená, že si organizace může zvolit svého dodavatele plynu i elektřiny. V obou případech je potřeba vypsát výběrové řízení, ze kterého pak vzejde vítězný dodavatel. Této možnosti již organizace částečně využila v případě dodávek elektřiny a od 1. 1. 2011 je jejím novým dodavatel energie společnost CENTROPOL ENERGY, a.s. Další možností jak ušetřit za spotřebu energie je zateplení všech budov ZŠ a DD a výměna nevhodných, starých oken. Zde již vypsál Olomoucký kraj výběrové řízení na dodavatele zateplení budov a dodavatele plastových oken. Celková investice bude ve výši 16 mil. Kč hrazených z prostředků zřizovatele a celá investiční akce by měla proběhnout ještě v roce 2011. Další již uskutečněnou akcí bylo zřízení nové počítačové učebny s 16 počítačovými sestavami a 3 dalšími notebooky pro pedagogy, které v březnu roku 2011 organizace pořídila v částce zhruba 530 tis. Kč poskytnutých v rámci projektu Evropského sociálního fondu.

5. ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala hospodařením příspěvkové organizace vykonávající současně činnost základní školy a dětského domova. Cílem práce bylo prostřednictvím analýzy údajů o hospodaření organizace zjistit, zda nakládá se svěřenými prostředky hospodárně a zda věnuje dostatečné úsilí a aktivity při vyhledávání dalších možností získávání prostředků na financování své činnosti.

V teoretické části práce byly obecně charakterizovány příspěvkové organizace. V krátkosti jsou zde shrnuty poznatky o příspěvkových organizacích zřizovaných státem a podrobněji jsou formulovány poznatky o příspěvkových organizacích zřizovaných územními samosprávnými celky. Byl objasněn vznik a zásady hospodaření, status zřizovatele příspěvkové organizace a prameny práva, kterými se příspěvkové organizace musí řídit. V návaznosti na zaměření bakalářské práce byla zvláštní pozornost věnována příspěvkovým organizacím vykonávajícím činnost škol a školských zařízení a organizacím poskytujícím ústavní a ochrannou výchovu.

Pro analytickou část práce byla vybrána příspěvková organizace Základní škola a Dětský domov Zábřeh, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj. Organizace je tvořena základní školou, školní družinou a jídelnou a dětským domovem. Důležitým mezníkem ve fungování organizace byl rok 2008, kdy došlo ke sloučení s Dětským domovem Štítý, což mělo podstatný vliv na většinu analyzovaných položek.

Hospodaření příspěvkové organizace není totožné s hospodařením organizace působící v soukromém sektoru. Charakter příspěvkové organizace předurčuje její závislost na poskytovaných dotacích ze státního rozpočtu a na výši příspěvku od jejího zřizovatele.

Pro analýzu hospodaření vybrané organizace byly použity údaje o hospodaření ZŠ a DD v letech 2005 – 2010, na základě kterých byla provedena samostatná analýza hlavní a doplňkové činnosti. Součet výsledků hospodaření těchto činností organizace dává celkový výsledek hospodaření, který byl v průběhu sledovaného období kolísavého charakteru. Po velkém výkyvu mezi roky 2006 a 2007 nastává vyrovnanější fáze v hospodaření organizace a až do konce sledovaného období dosahovala organizace vždy zlepšeného výsledku hospodaření. Největším nákladem jsou pro organizaci jednoznačně mzdy a největším výnosem příspěvky a dotace na provoz.

Ve prospěch organizace hovoří i struktura aktiv a pasiv. V průběhu sledovaného období tvoří stálá aktiva organizace přibližně 80-90% z celkového součtu aktiv. Obdobně dobrá je situace u pasiv, ze kterých je zhruba 90% tvořeno vlastními zdroji krytí stálých a oběžných aktiv. Z toho také vyplývá velmi příznivá nízká míra celkové zadluženosti, která má sice ve sledovaném období vzrůstající charakter, ale nejvyšší hodnota dosažená v roce 2010 byla pouhých 12,7%. Na dobré hospodaření organizace poukazuje i vyrovnaný ukazatel nákladové efektivnosti, který během celého sledovaného období zůstal vyrovnaný.

V průběhu celé analýzy se projevuje skutečnost, že je organizace plně závislá na výši příspěvku od zřizovatele a výši dotace od státu. Tuto situaci by mohli pozměnit poskytnuté návrhy na zlepšení hospodaření. Možností jsou především úspory na straně spotřeby energií, snížení nákladů na opravy a údržby a především zajištění získání prostředků z jiných zdrojů.

Domnívám se, že největší chybou v hospodaření příspěvkové organizace je její absolutní opomíjení možnosti získat další prostředky na svou činnost prostřednictvím fundraisingu a marketingu od sponzorů, místních organizací, ale i firem, které pro ZŠ a DD provádějí různé opravářské, údržbářské a jiné činnosti. Velkou rezervu spatřuji i v malé míře využívání zdrojů poskytovaných Evropskou unií prostřednictvím různých programů.

Celkově však analýza hospodaření Základní školy a Dětského domova Zábřeh dokazuje, že management organizace hospodaří se svěřenými prostředky zodpovědně, dobře a neplýtvá zdroji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Knižní publikace

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena; PROKÚPKOVÁ, Danuše; MORÁVEK, Zdeněk. *Příspěvkové organizace 2010*. 4. vyd. Praha: ASPI a.s., 2010. 348 s. ISBN 978-80-7357-533-5.

OCHRANA, František; PAVEL, Jan; VÍTEK, Leoš a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

ŠEDIVÝ, Marek; MEDLÍKOVÁ, Olga. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-247-2707-3.

b) Legislativní prameny

Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností.

Rozhodnutí MŠMT ČR č. j. 24324/2001-14 ze dne 25. září 2001, kterým se příspěvková organizace Zvláštní škola a Pomocná škola, Zábřeh, Sušilova 40, stává s účinností o d 1. 10. 2001 příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

Směrnice MŠMT č. j. 28 768/2005-45, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu.

Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se stanoví podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních;

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku ČR do majetku krajů, v platném znění.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů s poslední úpravou provedenou zákonem č. 477/2008 Sb.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

c) Internetové zdroje

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní neziskové organizace na léta 2011 až 2015* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/programy-statni-podpory-prace-s-detmi-a-mladezi-pro-nestatni-2?highlightWords=rozvojov%C3%A9+programy>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY: *Republikové normativy škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky na rok 2010 a 2011* [on-line]. 10 March 2011 [cit. 2011-3-10]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/republikove-normativy-skol-a-skolskych-zarizeni-zrizovanych-2?highlightWords=normativy+2011> a <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/republikove-normativy-skol-a-skolskych-zarizeni-zrizovanych-1?highlightWords=Republikov%C3%A9+normativy+%C5%A1kol+%C5%A1kolsk%C3%BDch+za%C5%99%C3%ADzen%C3%AD+z%C5%99izovan%C3%BDch+%C3%BAzemn%C3%ADmi+samospr%C3%A1vn%C3%BDmi+celky+rok+2010>

ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁVÁNÍ: *Ekonomické ukazatele rok 2008* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uiv.cz/clanek/715/1841>

ÚSTAV PRO INFORMACE VE VZDĚLÁVÁNÍ: *Školství v regionech* [on-line]. 9 February 2011 [cit. 2011-2-9]. Dostupné na World Wide Web: <http://www.uiv.cz/clanek/9/1799>

d) Ostatní zdroje

Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010.

Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005 – 2010.

Výroční zprávy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005 – 2010.

Zřizovací listina Základní školy a Dětského domova Zábřeh.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CVH	celkový výsledek hospodaření
DD	dětský domov
DPH	daň z přidané hodnoty
DSO	dobrovolné svazky obcí
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HDP	hrubý domácí produkt
KÚ	krajský úřad
KZÚV	krajské zařízení ústavní výchovy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MP	mzdové prostředky
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
NIV	neinvestiční výdaje
PO	příspěvková organizace
PR	public relation
PZ	počet zaměstnanců
SOŠ	střední odborná škola
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚSC	územní samosprávný celek
VOŠ	vyšší odborná škola
ZŠ	základní škola
ZŠ a DD	Základní škola a Dětský domov

SEZNAM TABULEK

Tabulka 2.1 Republikové normativy pro roky 2010 a 2011 (v Kč).

Tabulka 2.2 Jednotkové výdaje na dítě/žáka/studenta r. 2009 (v Kč).

Tabulka 2.3 Veřejné výdaje na školství v běžných cenách v letech 2003-2008 (v mil. Kč).

Tabulka 3.1 Meziroční změna mzdových nákladů v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.2 Meziroční změna zákonného sociálního pojištění v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.3 Meziroční růst ostatních nákladů v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.4 Meziroční změna nákladů na spotřebu energie v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.5 Meziroční změna spotřeby materiálu v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.6 Celkové náklady doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč).

Tabulka 3.7 Celkové výnosy doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč).

Tabulka 3.8 Náklady hospodaření organizace a jejich meziroční změna v letech 2005 – 2010.

Tabulka 3.9 Výnosy hospodaření organizace a jejich meziroční změna v letech 2005 – 2010.

Tabulka 4.1 Vývoj nákladové efektivnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Tabulka 4.2 Míra celkové zadluženosti v letech 2005 – 2010.

SEZNAM GRAFŮ

Graf 3.1 Počet dětí v ZŠ a DD v období 2005/2006-2009/2010.

Graf 3.2 Počet zaměstnanců ZŠ a DD v období 2005/2006-2009/2010.

Graf 3.3 Vývoj celkových nákladů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.4 Vývoj vybraných nákladových položek v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.5 Vývoj vybraných výnosových položek v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.6 Příspěvky a dotace na provoz v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.7 Výsledek hospodaření hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.8 Výsledek hospodaření v doplňkové činnosti v letech 2007 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 3.9 Celkový výsledek hospodaření v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Graf 4.1 Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v %).

Graf 4.2 Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v %).

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2011

.....

Lenka Veiserová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Na Nové 1654/7

789 01 Zábřeh

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Struktura nákladů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 2: Vývoj sledovaných nákladů v hlavní činnosti za sledované období v letech
2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 3: Struktura výnosů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 4: Vývoj sledovaných výnosů hlavní činnosti za sledované období v letech
2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 5a: Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 5b: Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč).

Příloha č. 6a: Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Příloha č. 6b: Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Příloha č. 1: Struktura nákladů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Název položky	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotřeba materiálu	1 636,46	1 753,83	1 909,53	3 173,27	4 461,71	4 622,36
Spotřeba energie	1 673,75	1 732,36	2 169,95	2 626,92	2 545,74	2 822,59
Opravy a udržování	852,65	842,48	490,37	336,14	453,64	342,67
Cestovné	60,68	99,78	115,91	120,36	96,07	94,25
Náklady na reprezentaci	0	0	0	0,19	0,23	0
Ostatní služby	615,55	651,93	943,98	2 532,83	1 597,55	2 863,52
Mzdové náklady	11 832,00	12 489,60	13 315,50	19 608,78	20 601,17	20 910,39
Zákonné sociální pojištění	4 229,95	4 337,22	4 598,71	6 731,49	6 768,47	6 999,77
Ostatní sociální pojištění	49,70	52,04	55,16	80,78	85,43	86,69
Zákonné sociální náklady	236,32	246,00	259,42	376,49	404,20	390,38
Ostatní sociální náklady	22,84	5,96	20,94	29,00	57,24	59,15
Ostatní daně a poplatky	0,90	7,35	2,51	10,42	14,30	7,03
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	0	0,28	0,74	0	0
Ostatní pokuty a penále	0	0	0	0,02	0	0
Odpis pohledávky	0	0	0	0	4,03	0
Jiné ostatní náklady	133,46	127,99	121,75	294,44	330,88	0
Odpisy	761,06	748,27	734,60	941,00	926,00	1 197,44
Zůstatková cena prodaného DHNM	0	0	0	0	141,35	85,66
Náklady celkem	22 105,32	23 094,81	24 738,61	36 862,87	38 488,01	40 849,69

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 2: Vývoj sledovaných nákladů v hlavní činnosti za sledované období v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Název položky	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Průměrné náklady za sledované období	Podíl na celkových průměrných nákladech
Spotřeba materiálu	1 636,46	1 753,83	1 909,53	3 173,27	4 461,71	4 622,36	2 926,19	9%
Spotřeba energie	1 673,75	1 732,36	2 169,95	2 626,92	2 545,74	2 822,59	2 261,89	7%
Mzdové náklady	11 832,00	12 489,60	13 315,50	19 608,78	20 601,17	20 910,39	16 459,57	53%
Zákonné sociální pojištění	4 229,95	4 337,22	4 598,71	6 731,49	6 768,47	6 999,77	5 610,94	18%
Ostatní náklady	2 733,16	2 781,80	2 744,92	4 722,41	4 110,92	5 126,79	3 703,33	12%
Náklady celkem	22 105,32	23 094,81	24 738,61	36 862,87	38 488,01	40 481,90	30 961,92	100%

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZS a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 3: Struktura výnosů hlavní činnosti v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Název položky	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby z prodeje služeb	673,28	616,70	603,77	1 170,23	2 051,28	1 884,74
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	0	0	0	0,74	0
Úroky	0,77	0,91	29,13	68,92	68,16	42,66
Zúčtování fondů	440,00		311,81	4,00	303,32	229,74
Jiné ostatní výnosy	97,24	170,19	2,15	57,65	20,69	66,47
Tržby z prodeje DHNM	0	0	0	40,00	40,00	55,00
Příspěvky a dotace na provoz	20 890,39	22 489,01	23 535,90	35 520,54	36 025,56	38 493,93
Výnosy celkem	22 101,68	23 276,81	24 482,76	36 861,34	38 509,75	40 772,55

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 4: Vývoj sledovaných výnosů hlavní činnosti za sledované období v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Název položky	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Průměrné výnosy za sledované období	Podíl na průměrných celkových výnosech
Tržby z prodeje služeb	673,28	616,70	603,77	1 170,23	2 051,28	1 884,74	1 166,67	4%
Příspěvky a dotace na provoz	20 890,39	22 489,01	23 535,90	35 520,54	36 025,56	38 493,93	29 492,56	95%
Ostatní výnosy	538,01	171,10	343,09	170,57	432,91	393,87	341,59	1%
Výnosy celkem	22 101,68	23 276,81	24 482,76	36 861,34	38 509,75	40 772,54	31 000,81	100%

Zdroj: Výkazy zisků a ztrát ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 5a: Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Aktiva celkem

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Aktiva celkem	29 965,62	29 615,53	29 856,13	29 762,71	35 592,41	36143,27	31 822,61

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Stálá aktiva

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Stálá aktiva celkem	27 195,21	26 441,92	25 912,03	25 357,70	25 519,38	29738,9	26 694,19
Drobný DNM(018)	165,91	165,91	165,91	162,49	302,31	327,37	X
Oprávky DDNM (078)	- 165,91	- 165,91	- 165,91	- 162,49	- 302,31	327,37	X
DHM celkem	42 738,63	42 746,40	43 069,78	42 915,40	54 318,65	61677,96	X
<i>Pozemky (031)</i>	1 069,75	1 069,75	1 069,75	1 069,75	1 184,58	1159,33	X
<i>Stavby (032)</i>	35 651,20	35 658,97	35 651,20	35 750,27	42 800,64	45851,36	X
<i>Samostatné movité věci (022)</i>	2 229,20	2 229,20	2 455,36	2 201,91	3 439,22	5329,34	X
<i>Drobný DHM (028)</i>	3 788,48	3 788,48	3 893,47	3 893,47	6 894,21	9337,93	X
Oprávky celkem	- 15 543,42	- 16 304,48	- 17 157,75	- 17 557,70	- 24 799,27	31939,06	X
<i>Oprávky ke stavbám (081)</i>	- 10 588,26	- 11 183,73	- 11 779,08	- 12 375,39	- 14 860,19	18609,91	X
<i>Oprávky k samostatným movitým věcem (082)</i>	- 1 174,72	- 1 340,31	- 1 493,24	- 1 288,84	- 3 044,87	3991,22	X
<i>Oprávky k drobnému DHM(088)</i>	- 3 780,44	- 3 780,44	- 3 885,43	- 3 893,47	- 6 894,21	9337,93	X

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 5b: Struktura aktiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Oběžná aktiva

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Oběžná aktiva celkem	2 770,41	3 173,61	3 944,10	4 405,01	6 073,03	6404,37	4 461,76
Materiál na skladě (112)	228,95	228,95	228,95	271,15	354,68	487,31	X
Pohledávky celkem	722,22	278,90	248,05	416,33	1 244,48	986,07	X
<i>Pohledávky odběratelé (311)</i>	6,60	1,30	16,76	85,60	93,25	121,02	X
<i>Poskytnuté provozní zálohy (314)</i>	580,50	14,34	16,73	134,03	329,29	95,26	X
<i>Ostatní pohledávky (316)</i>	108,12	159,29	162,18	142,35	629,49	769,79	X
<i>Pohledávky za zaměstnanci (335)</i>	27,00	18,00	16,27	18,24	75,24	53,94	X
<i>Jiné pohledávky (378)</i>	0	85,97	36,11	36,11	117,21	63,43	X
Finanční majetek celkem	1 816,58	2 661,47	3 462,81	3 713,24	4 460,55	4778,37	X
<i>Pokladna (261)</i>	0	13,42	0	21,06	20,75	20,86	X
<i>Ceniny (263)</i>	0,36	0,36	0,56	0,68	0,91	0,24	X
<i>Běžný účet (241)</i>	1 739,40	2 566,68	3 239,32	3 469,28	4 068,56	4367,46	X
<i>Běžný účet FKSP (243)</i>	76,82	81,01	222,93	222,22	370,33	410,91	X
Přechodné účty aktivní celkem	2,66	4,29	4,29	4,29	13,32	14,15	X
<i>Náklady příštích období</i>	2,52	4,15	4,15	4,15	13,18	14,01	X
<i>Příjmy příštích období</i>	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	X

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 6a: Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Pasiva celkem

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Pasiva celkem	29 965,62	29 615,53	29 856,13	29 762,71	35 592,41	36143,27	31 822,61

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Vlastní zdroje krytí celkem	27 988,13	27 170,76	27 069,29	26 204,62	31 551,76	31553,22	28 589,63
Majetkové fondy celkem	27 577,00	26 815,93	26 293,82	25 739,49	30 080,41	30299,93	X
<i>Fond dlouhodobého majetku (901)</i>	27 195,21	26 434,14	25 912,03	25 357,70	29 738,90	29738,9	X
<i>Fond oběžných aktiv (902)</i>	381,79	381,79	381,79	381,79	561,03	561,03	X
Finanční a peněžní fondy celkem	440,70	388,04	626,68	657,93	1 444,16	1204,36	X
Fond odměn (911)	0	0	0	54,00	57,00	53	X
<i>FKSP (912)</i>	171,11	154,15	239,82	274,28	480,81	506,18	X
<i>Fond rezervní (914)</i>	6,08	29,81	34,81	159,54	618,76	426,76	X
<i>Fond reprodukce majetku (916)</i>	263,51	204,08	352,05	170,11	287,59	218,42	X
Výsledek hospodaření	- 29,57	- 33,21	148,79	- 192,80	27,19	21,74	X
<i>Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (932)</i>	- 1 091,96	- 29,57	- 33,21	0	0	0	X
<i>Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (931)</i>	1 062,39	- 3,64	182,00	- 192,80	27,19	21,74	X

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.

Příloha č. 6b: Struktura pasiv v letech 2005 – 2010 (v tis. Kč)

Cizí zdroje celkem

Název položky	Stav k 1. 1. 2005	Stav k 1. 1. 2006	Stav k 1. 1. 2007	Stav k 1. 1. 2008	Stav k 1. 1. 2009	Stav k 1. 1. 2010	Průměr
Cizí zdroje celkem	1 977,49	2 444,77	2 786,84	3 558,09	4 040,65	4590,05	3 232,98
Krátkodobé závazky celkem	1 377,17	2 411,08	2 283,71	3 149,28	3 488,41	4590,05	X
<i>Dodavatelé (321)</i>	140,92	278,77	443,62	595,51	126,46	1481,3	X
<i>Ostatní závazky (325)</i>	12,98	49,70	15,53	32,99	20,52	21,42	X
<i>Zaměstnanci (331)</i>	692,59	1 023,85	886,19	1 236,17	0,05	0,05	X
<i>Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění (336)</i>	415,09	725,80	627,48	780,14	1 058,68	1029,4	X
<i>Ostatní přímé daně (342)</i>	99,15	186,12	129,52	242,68	278,30	246,97	X
<i>Vypořádání přeplateků dotací se státním rozpočtem (347)</i>	16,44	0	0	0	0	0	X
<i>Vypořádání přeplateků dotací s ÚSC(349)</i>	0	0	0	0	3,41	0	X
<i>Jiné závazky (379)</i>	0	146,84	181,37	261,79	2 000,99	1810,91	X
Přechodné účty pasivní celkem	600,32	33,69	503,13	408,81	552,24	0	X
<i>Výdaje příštích období (383)</i>	33,69	33,69	33,69	0	0	0	X
<i>Výnosy příštích období (384)</i>	0	0	0	408,81	0	0	X
<i>Dohadné účty pasivní (389)</i>	566,63	0	469,44	0	552,24	0	X

Zdroj: Rozvahy ZŠ a DD Zábřeh za období 2005-2010, vlastní zpracování.